

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

I - Το Κίνημα του Γνωστικισμού	σ.03
II- Ευρετήριο κύριων ονομάτων και τόπων	σ.07
III- Πλήρες Αγιογραφικό ταμείο	σ.17
IV- Το Κίνημα της Νέας Προφητείας	σ.31
V- Εκκλησιαστικοί Πατέρες και Συγγραφείς	σ.41
VI- Παγκόσμιος Χάρτης Μεταπροστολικής Εκκλησίας	σ.47
VII- Ο Κανόνας της Καινής Διαθήκης και οι Μεταπροστολικοί Πατέρες	σ. 51

-I-

Το Κίνημα του «Γνωστικισμού»

Καϊνίτες: Γνωστικοί στους οποίους κάνει αναφορά ο Τερτυλλιανός στο «Περί Βαπτίσματος» . Μεταξύ των αρχηγών τους είχαν κάποιο Γάϊο που απαγόρευε παντελώς την κατανάλωση ειδωλοθύτων και τον γάμο και θεωρούσε το βάπτισμα προαιρετικό και μη αναγκαίο για την σωτηρία. Οι Καϊνίτες στους οποίους κάνουν αναφορές ο Ειρηναίος της Λυών (Κατά Αιρέσεων 1:31), ο Ιερώνυμος (Επιστ. 69:1-2) κ.α. καταπολεμούσαν και περιφρονούσαν τον Θεό της Παλαιάς Διαθήκης και δικαίωναν τους αντάρτες με πρώτο τον Κάϊν, εξ ου και το ονομά τους. Ουσιαστικά δημιούργησαν «αντι-ήρωες» όπως του Σοδομίτες, τον Ησαύ, κ.α. εξυψώνοντας εγκληματίες και ανήθικους

Πρόσφατα το ψευδο-ευαγγέλιο του Ιούδα, με το οποίο μερικοί χρησιμοποιώντας τα ΜΜΕ δημιούργησαν ένα ψευδογεγονός χάριν αισχρού κέρδους, παρουσίασε τον προδότη και κλέφτη ως ... μάρτυρα.

Γνωστικισμός:

Άρχισε από μερικούς εκχριστιανισμένους αρχαιοελληνιστές, οι οποίοι καταπολεμούσαν όλη την Παλαιά Διαθήκη και απέρριπταν ακόμη και την αναγωγική (παραβολική) χρήση της.

Μία τέτοια νοοτροπία εμφανίσθηκε από την εποχή των Αποστόλων αλλά καταδικάσθηκε έντονα. (Κοίτα: ΚΟΛ. 1:15, 2:18, 1 ΤΙΜ. 1:4, 4:7, ΤΙΤΟΣ 1:14, 3:7, 1 ΙΩΑΝ. 2:22, 2 ΙΩΑΝ. 7)

Ολοκληρώνοντας αυτή την εκτροπή οι Γνωστικοί κατέληξαν σε απαράδεκτες ακρότητες, τις οποίες δικαιολόγησαν με το επιχείρημα, ότι δήθεν κατείχαν μια “*απόκρυφη γνώση*” από τους αποστόλους, διαφορετική από αυτή της Εκκλησίας!

Η απόρριψη της Παλαιάς Διαθήκης τους στέρησε το αρραγές θεμέλιο και άνοιξε την πόρτα για την αυθαίρετη ερμηνεία γεγονότων και πραγμάτων της Καινής Διαθήκης, **με παντελώς διαφορετική κατεύθυνση** έχοντας ως υπόβαθρο τον Ελληνισμό και τις ανατολικές θρησκείες. Δηλαδή, μη αναγνωρίζοντας την παραβολική ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης, την απέρριψαν συλλογικά επικαλούμενοι μια μυστική παράδοση διάφορη της αποστολικής Εκκλησίας, ζυμωμένη με μυθολογικά ανατολικά στοιχεία και υποθέσεις Ελληνικών φιλοσοφικών σχολών.

Σε όλα αυτά πρόσθεσαν πλήθος ιδιωτικών «*αποκαλύψεων*», την αστρολογία και την μαγεία. Δεν εκτιμούσαν την αγία και καθαρή ζωή, περιγελούσαν το μαρτύριο και γενικά ήταν ανήθικοι και φιλοχρήματοι.

Οι Γνωστικοί της εποχής των *Αποστολικών Πατέρων* υπήρξαν οι γενάρχες του μετέπειτα Κινήματος, δηλαδή ο Σίμων ο μάγος, ο Δοσίθεος και ο Μένανδρος.

Γι’ αυτούς ο δημιουργός ήταν κατώτερος θεός και υπεύθυνος για όλα τα κακά στον κόσμο. Η άρση του κακού και η ήττα του ‘*δημιουργού*’, θα γεφυρώσει τον άνθρωπο με τον ‘Υψιστο και αυτό γίνεται μέσω μιας σειράς όντων, *τους αιώνες*. Έτσι, η ύλη είναι κάτι κακό και αδιάφορο για ορισμένους Γνωστικούς, και ο Χριστός και η Εκκλησία είναι ορισμένοι από τους ‘*αιώνες*’.

Ο Σίμων ο μάγος, γνωστός απ’ τις Πράξεις (8[H]:9-29), αποφάσισε να δημιουργήσει δική του “*εκκλησία*” και γι’ αυτό ταξίδευε συνεχώς. Έγραψε το έργο “*Η μεγάλη απόφαση*” (διασώθηκαν μόνο αποσπάσματα), στο οποίο αναλύει ότι ο Θεός είναι “*πυρ φλέγον*” (ΔΕΥΤ. 4[Δ]:24) και από δύναμη μπορεί να γίνει ενέργεια. Ο αγαθός Θεός όμως δεν έχει καμιά σχέση με τον κόσμο κι είναι απρόσιτος κι αμέτοχος κακού.

(Αριστοτελισμός-Πλατωνισμός)

Ο Σίμων, τελείως αντι-Ιουδαϊστής, παρουσίασε τον εαυτό του ως λυτρωτή, *-όπως οι περισσότεροι Γνωστικοί-* και υιοθέτησε τον Νικολαϊτισμό, δηλαδή ότι δεν υπάρχει αμαρτία και έτσι ούτε έννοια αγιασμού.

Ο Δοσίθεος ο Σαμαρείτης, μαθητής του Σίμονα, δίδασκε, όπως εκείνος, ότι οι Γνωστικοί δεν θα πεθάνουν ποτέ.

Διάδοχος του ήταν ο Μένανδρος κι ακολούθησαν οι Σατουρνείλος και ο Βασιλείδης. Όμως, ο Κήρινθος, πρόσωπο σκοτεινό, πού έδρασε στην Αίγυπτο [περί το 80-110 μ.Χ.] δημιούργησε χάος μεταξύ πολλών Χριστιανών με τις ανωτέρω διδασκαλίες και ο Ειρηναίος λέγει, ότι ο Ιωάννης έγραψε το Ευαγγέλιο του για να καταπολεμήσει τον Κήρινθο. Οι πολέμιοι χριστιανοί της Χιλιετηρίδας, διέδωσαν ότι την *Αποκάλυψη* την έγραψε ο Κήρινθος!... Για τον Κήρινθο, πού ήταν ένας ηδονιστής όπως οι Νικολαΐτες, ο Χριστός ήταν ένας απλός άνθρωπος ενώ δίδασκε τα ίδια για τον δημιουργό, -υποτιμώντας έτσι τον Γιαχβέ και διαχωρίζοντάς τον απ'τον *πατέρα* του Χριστού. Ως φυσικός διάδοχος του Κήρινθου εμφανίσθηκε στην Αλεξάνδρεια ο Καρποκράτης και ο γιός του Επιφανής που πέθανε 17 ετών κι αλλοι.

Ο Γνωστικισμός στα μέσα του 2ου αι., από το κέντρο του την Αλεξάνδρεια -όπου στην Αίγυπτο οι Χριστιανοί και Γνωστικοί αντιστοιχούσαν ένα προς ένα- έγινε κατακλυσμός και στον 3ο αιώνα κατέκλυσε την αυτοκρατορία φθάνοντας μέχρι τις κοιλάδες του Ρήνου!

Το σοβαρότερο είναι ότι άρχισε να επηρεάζει την διδασκαλία πολλών εκκλησιαστικών συγγραφέων (π.χ. *Κλήμη Αλεξανδρείας, Ωριγένη*).

Μήπως ήταν κάπως διαφορετικοί «χριστιανοί»; Στην βιβλιοθήκη Ναγκ Χαμάντι βρέθηκαν πλήθος Γνωστικών έργων, δήθεν ευαγγέλια και επιστολές με αντισημιτικό, αστρολογικό και μυθολογικό περιεχόμενο.

Όχι, αυτοί ήταν πολύ μακριά από την διδασκαλία, την πρακτική και την νοοτροπία της αρχαίας Εκκλησίας.

Αυτο-αποκαλούνταν «χριστιανοί» αλλά γι' αυτούς η απόκρυφη γνώση τους ήταν ανώτερη από την πίστη.

Το βάπτισμα «εις άφεσιν αμαρτιών» δεν τους έλεγε τίποτα, ούτε ο ερχομός τους Χριστού και η μέλλουσα κρίση

Περιγελούσαν τους μάρτυρες, τις νηστείες, τον αγώνα στο να *δαμάζουν* και *δουλαγωγούν* το σώμα τους.

Είχαν απόψεις unisex, απορρίπτοντας τον σαφή διαχωρισμό των φύλων όπως διακήρυτε η Εκκλησία, δεν σέβονταν τη μονογαμία και αυτοθεωρούνταν τέλειοι ενώ ήταν δούλοι των παθών και επιθυμιών όπως όλες οι κούφιες ψυχές.

Τότε πώς είχαν τόση επιτυχία;

Δίδασκαν μια εύκολη και ανέξοδη σωτηρία παρουσιάζοντας μια φιλοσοφική (*ρομαντική*) τοποθέτηση περί αγάπης και γι' αυτό διαχώριζαν και κατηγορούσαν τον Θεό της Παλαιάς Διαθήκης ως κακό και εκδικητικό.

Ήταν λοιπόν ένα δημιούργημα μιας λογικής αίρεσης που ζητούσε μέσω της μαγείας να χρησιμοποιήσει το θείο για ευημερία, πλουτισμό, θεραπεία, μακροζωία. Αυτά και τότε όπως και σήμερα έχουν απήχηση στις μάζες, ενώ ο αληθινός Χριστιανισμός είναι ένα δρόμος αφιέρωσης, αγώνα και συνεχούς μετάνοιας που αποσκοπεί στην κατάκτηση της χάριτος και την αιώνια ζωή.

-II-

*ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΤΟΠΙΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ
«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ» συμπληρωμένο και
επαυξημένο από τα έργα του
Σεπτίμιου Τερτυλλιανού.*

- Ααρών:** Α' Κλημ., 4:11, 43:5, Τερτυλ. Περί Νηστείας 5:2, 9:7, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 7:1, Τερτυλ. Περί Υπομονής 5:23, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 19:2, Τερτυλ. Σκορπιάδα 3:3
- Αβάσκαντοι:** Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:1
- Αβειρών:** Α' Κλημ., 4:12
- Άβελ:** Α' Κλημ., 4:2
- Αβραάμ:** Α' Κλημ., 10:1,6, 17:2, 31:2, Βαρν., 4:8, Βαρν., 8:4, 13:7, Ιγν., Φιλ., 9:1, Τερτυλ. Περί Μετανοίας 2:4, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 13:1, Τερτυλ. Περί Προσευχής 8:2, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 2 - 2:6, Τερτυλ. Περί Υπομονής 6:1,2,3
- Αγαθος:** Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 6:9, Τερτυλ. Σκορπιάδα 15:4
- Αγαθόπους:** Ιγν., Φιλ., 11:1
- Αδάμ:** Α' Κλημ., 6:3, 50:3, Τερτυλ. Περί Μετανοίας 2:3, 12:9, Τερτυλ. Περί Προσευχής 22:8, Τερτ. Περί Νηστείας 3:2, 3:3, 6:7, Τερτυλ. Περί Καλύμματος Παρθένων, 5:2,6,9,10,11 7:3 8:3 11:3, Τερτυλ. Περί Υπομονής 5:10,15
- Αδης:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 16:3
- Αδραμήτιο:** Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 3:5
- Αδριατικό Πέλαγος:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:3
- Αζαρίας:** Α' Κλημ., 45:7
- Αθήνα/ναίοι:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:1, Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 10:2
- Αθηνά:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 8:2 12:2, Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:5, Τερτυλ. Περί θεαμάτων 9:3, 10:9, 11:3, Τερτυλ. Περί ειδωλολατρίας 10:2,3
- Αιαλών:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 10:10
- Αίγυπτος/πτιοι:** Α' Κλημ., 4:10, 17:5, 25:3, 51:5, 53:2, Βαρν., 2:7, 4:8, 14:3, Τερτυλ. Περί Νηστείας 5:2,3, 6:5, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 9:1, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:5,6, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6, 3:5, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 3:8, 8:5, Τερτυλ. Περί ειδωλολατρίας 17:2, 18:1,3, : Τερτυλ. Σκορπιάδα 2:2,3,13 3:1,3
- Αιθιοπία:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:2, Τερτυλ. Περί θεαμάτων 3:8
- Αινεάδες:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:2 - **Αίσιωπος:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:6
- Αίτνα:** Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:5
- Ακίητοι Βαλεντίνου:** Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:1
- Αλβίνος:** Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 2:5
- Αλέξανδρος:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:5
- Άλκη:** Ιγν., Σμυρν., 13:2, Ιγν., Πολ., 8:3, Μαρτ., Πολ., 17:2
- Αλκίνοος:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:7
- Άλτινο:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:6
- Αμαλήκ:** Βαρν., 12:9, Τερτυλ. Περί Νηστείας 10:10 - **Άμμων:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:5
- Αμορραίοι:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 10:10
- Αμώς:** Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:7
- Αναξίμανδρος:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:1
- Ανάχαρσις:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:1
- Ανανίας:** Α' Κλημ., 45:7,
- Αννα Ελκανά:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:6
- Αννα προφήτης:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 8:1
- Ανατολή:** Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 1:3 - **Άνκος Μάρτιος,** Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:8
- Αντήλιοι:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:9, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 15:6
- Αντίνοος:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:6
- Αντιόχεια:** Ιγν., Φιλ., 10:1, Ιγν., Σμυρν., 11:1, Ιγν., Πολ., 7:1
- Αντίχριστος:** Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 12:12,13
- Αντύπας:** Τερτυλ. Σκορπιάδα 12:7
- Αντωνίνος:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:7, Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:5
- Απίκιος:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 12:4, Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:7
- Απισ:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 2:4
- Αποκάλυψη:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:2, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 1:5 7:4
- Απόλλων:** Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 5:1, 14:2, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:5 13:9, Τερτυλ. Περί θεαμάτων 6:1, 10:9, 11:3
- Απολλώνιος:** Ιγν., Μαγν., 2:1
- Αραβία:** Α' Κλημ., 25:1-3, Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 17:4
- Άρατος:** Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:4
- Αράχνη:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:5
- Άργος:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4
- Άρης:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:2, Τερτυλ. Περί θεαμάτων 5:5,6,7,8, 9:5, 11:3, 12:7,

- Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 8:3, 9:3
Αριάδνη: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4, Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:4
Αρκαδία: 1:4, 9η Παραβ.,
Αρμίδα: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 15:5
Αρποκρατίων: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:5
Άρριος Αντωνίνος: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 5:1
Άρτεμη: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 12:7
Άρτεμη Σκυθών: Τερτυλ. Σκορπιάδα 7:6
Αρχίας: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6
Αρχίμωρος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:6
Ασία/τες: Ιγν., Εφ., Εισ., Ιγν., Τραλ., Εισ., Ιγν., Φιλ., Εισ., Ιγν., Σμυρν., Εισ., Μαρτ., Πολ., 12:2, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:3,4,6, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:2, Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 5:1
Ασίνιος Γάλλος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:5
Ασίνιος Κήληρας: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:6
Ασκληπιός: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 8:2 9:5, Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:10, Τερτυλ. Περί ειδωλολατρίας 20:2
Άσπερ: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:3
Ασσυρία/ριοι: Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:2, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:5
Ασταρώθ: Τερτυλ. Σκορπιάδα 3:5
Ατλαντικός: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:3
Ατταλος: Τερτυλ. Περί Νηστείας 15:6
Αύγουστος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:7
Αφρική: Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:1,2,4,6, Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 2:1, Τερτυλ. Σκορπιάδα 6:2
Αφροδίτη: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:2, Τερτυλ. Περί θεαμάτων 10:5,6,7
Αχαάβ: Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:4,5
- Βααλείμ:** Τερτυλ. Σκορπιάδα 3:5
Βαβυλώνα/νιοι: Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:7, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:3 13:3, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 1:3, 3:2, Τερτυλ. Περί Υπομονής 13:4, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 17:2 18:1,3, Τερτυλ. Σκορπιάδα 8:5, 12:11
Βαιθ-Χαρ: Τερτ. Περί Νηστείας 7:1
Βαίτικα: Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:6
Βάκχος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4,5 12:1, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:4 10:9 23:3
Βαλεντινος/ιανοί: Τερτυλ. Σκορπιάδα 1:5, 15:6
Βάρρων: Τερτυλ. Περί θεαμάτων 5:3
Βάσσο: Ιγν., Μαγν., 2:1
Βέδιος Πόλλιος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:6
Βέελ Φεγόρ: Τερτυλ. Σκορπιάδα 3:4
Βελιάλ: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 9:7, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 2:5
Βενετία: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:2
Βενιαμίν: Τερτυλ. Σκορπιάδα 13:1
Βεσπόντιος Κάντιτος: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:3
Βήλ: Τερτυλ. Περί ειδωλολατρίας 18:2
Βήλος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:5
Βηρ Σαβεέ: Τερτυλ. Περί Νηστείας 9:4
Βησθεδά: Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 5:5
Βιγγέλιος Σατουρνίνος: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 3:4
Βολσίνιοι: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:4
Βούρρος: Ιγν., Εφ., 2:1, Ιγν., Φιλ., 11:2, Ιγν., Σμυρν., 12:1
Βούσιρι: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:3
Βρετανία: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 6:2, Τερτυλ. Περί Καλύμματος Παρθένων 10:2
Βυζάντιο: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 3:4
- Γαβαών:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 10:10
Γαβρήλ: Τερτυλ. Περί Νηστείας 10:13, Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 6:1
Γάϊος: Μαρτ., Πολ., 22:2, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 1:2, 14:1
Γαλάτες/τία: Τερτυλ. Περί Νηστείας 14:1, Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:10, Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 6:1
Γένησις: Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 6:1 8:3
Γερμανικός: Μαρτ., Πολ., 3:1
Γερμανοί/α: Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 10:2, Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:6
Γηρωώνης: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:3
Γνωστικοί: Τερτυλ. Σκορπιάδα 1:5
Γράκχος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2
Γραμματείς: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 2:5
Γραπτή: Ερμ., 4:3, 2η Ορ.,
Consus: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:5,7, 8:6

Δαβίδ: Α' Κλημ., 4:13, 18:1, 52:2, Διδ., 9:2, 10:6, Βαρν., 10:10, 12:10, 11, Ιγν., Εφ., 18:2, 20:2, Ιγν., Τραλ., 9:1, Ιγν., Ρωμ., 7:3, Ιγν., Σμυρν., 1:1, Τερτυλ. Περί Νηστείας 9:6, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 8:2, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 20:4, Τερτυλ. Σκορπιάδα 2:14 8:1,3 10:8

Δάθαν: Α' Κλημ., 4:12

Δαμάς: Ιγν., Μαγν., 2:1,

Δαναΐδες: Α' Κλημ., 6:2

Δανιήλ: Α' Κλημ., 45:6, Β' Κλημ., 6:8, Βαρν., 4:5, Τερτυλ. Περί Προσευχής 25:5, Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:7, 9:2,3, 10:4, 10:13, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 15:9,10, 17:2, 18:2,3,4, Τερτυλ. Σκορπιάδα 8:7

Δαρειός: Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:7, 10:13, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 15:9, Τερτυλ. Σκορπιάδα 8:7

Δάφνος: Ιγν., Σμυρν., 13:2,

Δελφοί: Περί Προσευχής 17:4, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:5

Δήλος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:3

Δήμητρα: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:10, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 6:1

Δίας: Τερτυλ. Περί Νηστείας 15:1, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4 12:3 13:6, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 6:1 8:3 11:1, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 21:4, Τερτυλ. Σκορπιάδα 7:6

Διδώ: Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:5

Διογένης: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:7

Διόδωρος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4 - **Διομήδης:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:3

Διονύσια: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 10:7

Δίρκα: Α' Κλημ., 6:2

Δρουσιλλανός: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:5

Εβραίοι: Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 13:4

Εζεκίας: Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:3, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 8:2

Εθνικοί: Τερτυλ. Περί Υπομονής 16:4

Εκκλησιαστής: Τερτυλ. Περί Καλύμματος Παρθένων 1:8

Εκουίρια: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:5

Ελισαίε: Α' Κλημ., 17:1

Ελλάδα/νες: Τερτυλ. Περί Νηστείας 13:6, Τερτυλ.

Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:9, Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:7, 4:1, Τερτυλ. Περί Καλύμματος Παρθένων 5:7, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 9:2, 10:7, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 15:6, Τερτυλ. Σκορπιάδα 6:2

Εμπεδοκλής: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:7, Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:5

Ενώχ: Α' Κλημ., 9:3, Βαρν., 4:3, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 2 - 10:3, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 3:1,2,3, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 4:2 15:6

Επίκουροι: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:4

Επίτροπος: Ιγν., Πολ., 8:1

Εριγόνη: Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:4

Εριχθόνιος: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 9:3

Ερμάς: 1:3, 2:2, 3, 1η Ορ., 2:1, 3:1, 2η Ορ., 1:6,9, 8:11, 3η Ορ., 1:4, 4η Ορ.,

Ερμής: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 8:2, Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:5, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 9:2, 10:9, 11:2, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 8:4, Τερτυλ. Σκορπιάδα 7:66

Ερμητηλής: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 8:5

Ερμινιανός: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 3:4

Ερμογένης: Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 2:9

Έσδρας: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1- 3:2

Εσθήρ: Α' Κλημ., 55:6

Εστία: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:7

Ετρουσικός/Ετρουρία: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:1, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:4, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:2

Εύα: Βαρν., 12:5, Τερτυλ. Περί Προσευχής 22:1, 22:8, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:3, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 1:1,3, Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 5:9,10,12 6:1 8:3 11:3, Τερτυλ. Περί Υπομονής 5:15

Ευαγγέλιο: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 3:3, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 6:7

Ευάρεστος: Μαρτ., Πολ., 20:2

Εύπλος: Ιγν., Εφ., 2:1

Εύριπος: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 8:5

Ευρώπη: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:1

Ευχωδία: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:5

Εφεσίους: Τερτυλ. Περί Μετανοίας 8:1

Εφραΐμ: Βαρν., 13:5, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 8:2

Ζαχαρίας: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 22:6, Τερτυλ. Σκορπιάδα 8:3

Ζεβεδαίος: Τερτυλ. Σκορπιάδα 12:7

Ζέφυρου: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 9:5

Ζήγρονες: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:4

Ζωδιακός: Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:12

Ζώσιμος: Ιγν., Φιλ., 9:1

Ζωτίων: Ιγν., Μαγν., 2:1

Ηβίων: Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 6:1

Ηλεί: Τερτυλ. Περί Νηστείας 16:2

Ηλίας: Α' Κλημ., 17:1, Τερτυλ. Περί Νηστείας 6:5, 6:7, 7:5, 9:4, Τερτυλ. Περί Υπομονής 15:6, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 23:2, Τερτυλ. Σκορπιάδα 8:3

Ήλιος: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 8:1,2,5 9:3

Ηλιούπολη Αιγύπτου: Α' Κλημ., 25:3

Ήρα: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 9:4

Ηράκλειτος: Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:5

Ηρακλής: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4 13:6, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6 4:3, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 11:1,4, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 20:4

Ηρώδης: (τετράρχης): Ιγν., Συμρν., 1:2,

Ηρώδης: (ειρήναρχος): Μαρτ., Πολ., 6:2, 8:2, 17:2, 21:1

Ησαΐας: Τερτυλ. Περί Προσευχής 14:1, Τερτυλ. Περί Νηστείας 2:6, 6:7, 7:3, 15:7, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 8:2 9:4, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 2 - 10:4, Τερτυλ. Περί Υπομονής 14:1, Περί Ειδωλολατρίας 4:4, Τερτυλ. Σκορπιάδα 7:3, 8:2,3, 12:10

Ησαΐ: Α' Κλημ., 4:8

Ησυχασμός: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:4

Ησιόδος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:3

Ήφαιστος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 9:3

Θάμαρ: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 2 12:3 - **Θεγρί** (άγγελος) : Ερμ., 2:4, 4η Ορ.,

Θέκλα: Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 17:5

Θυατείριος: Τερτυλ. Περί Μετανοίας 8:1

Θυραίος: Τερτυλ. Περί ειδωλολατρίας 15:6

Θύσδρις: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:3

Ιακώβ: Α' Κλημ., 4:8, 29:2, 31:4, Ιγν., Φιλ., 9:1, Βαρν., 6:8, 11:9, 13:4, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 8:2, Τερτυλ. Σκορπιάδα 7:3

Ιάκωβος: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 12:3, Τερτυλ. Σκορπιάδα 12:1 15:2 13:1

Ιανός: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:9, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 15:5

Ιγνάτιος Αντιοχείας: Ιγν., Εφ., Εισ., Ιγν., Μαγν., Εισ., 1:2, 11:1, Ιγν., Τραλ., Εισ., Ιγν., Ρωμ., Εισ., 4:2, 5:2, Ιγν., Φιλ., Εισ., Ιγν., Συμρν., Εισ., 3:1, Πολ., Φιλ., 9:1, 12:1, 11:1

Ιεζάβελ: Τερτ. Περί Νηστείας 6:6, 7:5

Ιεζεκήλ: Α' Κλημ., 17:1, Β' Κορ., 6:8, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 11:3

Ιερεμίας: Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:6, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 19:2, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 11:3, Τερτυλ. Σκορπιάδα 8:3,5

Ιεριχώ: Α' Κλημ., 12:2

Ιεροβοάμ: Τερτυλ. Περί Νηστείας 16:2

Ιερουσαλήμ: Α' Κλημ., 41:2, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:2,4, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 3:2, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 6:9 12:10, Τερτυλ. Σκορπιάδα 15:4

Ιεσσαί: Α' Κλημ., 18:1, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:2 15:2

Ιησούς Ναυή: Α' Κλημ., 12:2, Βαρν., 12:8, Τερτυλ. Περί Νηστείας 10:10, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 19:2, Τερτυλ. Σκορπιάδα 3:4

Ιλαριανός: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 3:1

Ίλια: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:2

Ινδοί/α: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:5, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 6:2

Ιόπη: Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 10:4

Ιουδαίος-οι-ισμος-α: Ιγν., Συμρν., 1:2, Μαρτ., Πολ., 13:1, 18:1, Ιγν., Μαγν., 10:3, Ιγν., Φιλ., 6:1, Τερτυλ. Περί Νηστείας 9:4, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 4:2, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 3:3, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 6:4,6, Τερτυλ. Σκορπιάδα 15:2

Ιουδαϊκός Κανόνας: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 3:1

Ιούδας Απόστολος: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 3:3

Ιούδας (πατριάρχης): Α' Κλημ., 32:2,

- Ιούδας (Ισκαριώτης):** Μαρτ., Πολ., 6:2, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:4
- Ιουδήθ:** Α' Κλημ., 54:4
- Ιούλιος:** Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:7
- Ιορδάνης:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 8:1, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:4
- Ίππιος:** Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 9:2
- Ισαάκ:** Α' Κλημ., 31:3, Βαρν., 6:8, 7:3, Ιγν., Φιλ., 9:2, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 2 - 2:6
- Ίσθμιες:** Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 11:1
- Ίσις-δα:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 2:4, 16:7, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 5:1, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:6, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 23:3
- Ισραήλ/ίτης:** Α' Κλημ., 8:3, 31:4, 43:5, 55:6, Βαρν., 5:2, 6:7, 8:1, 11:1, 12:2, 12:5, 16:5, Τερτυλ. Περί Προσευχής 2:3, 14:1, 22:8, Τερτυλ. Περί Νηστείας 6:3,6, 7:1, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 9:1, 15:3, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 2 13:6, Τερτυλ. Περί Καλύμματος Παρθένων 11:5, Τερτυλ. Περί Υπομονής 5:22, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 6:3,5,7,8, Τερτυλ. Σκορπιάδα 2:3,12 3:4 7:3
- Ιταλία:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:3, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 9:2
- Ιωάννης (εuangγελιστής):** Παπίας, τμημ., Τερτυλ. Περί Νηστείας 11:5,6, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 2:4 12:3, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 9:3, 12:10, Τερτυλ. Σκορπιάδα 12:1,4,11
- Ιωάννης (πρόδρομος):** Ιγν., Συμυρν., 1:1, Τερτυλ. Περί Μετανοίας, 2:5,6, Τερτυλ. Περί Προσευχής 1:3, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 4:3, 6:1, 10:1,2,3,5, 7, 11:1,4, 12:3,5,9, 16:1, 20:1, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 11:4, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 19:2
- Ιώβ:** Α' Κλημ., 17:3-4, 26:3, Β' Κλημ., 6:8, Τερτυλ. Περί Υπομονής 14:5, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 2:3 - **Ιωήλ:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 16:3
- Ιωνάθαν:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 10:12
- Ιωνάς:** Α' Κλημ., 7:7, Τερτυλ. Περί Προσευχής 17:4, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 8:2
- Ίωνες:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6
- Ιωσήφ:** Α' Κλημ., 4:9, Τερτυλ. Περί Προσευχής 11:2, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 8:2, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 17:2 18:3,4
- Ιωσήφ (Αριμαθαίας):** Τερτυλ. Περί Νηστείας 10:8
- Κάϊν:** Α' Κλημ., 4:3-4, Τερτυλ. Περί Υπομονής 5:16
- Καικίλος Καπέλλας:** Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 3:4
- Καικίνας Σεβήρος:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:9
- Καίσαρας:** Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:4,5, Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2 4:5, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 15:3,4, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 12:12, Τερτυλ. Σκορπιάδα 15:2,3
- Καλένδες:** Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:7
- Καλλίμαχος:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4,5
- Καμπανία:** Ερμ., 1:2, 4η Ορ., Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:4
- Καππαδοκία:** Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 3:4
- Καπιτώλιο:** Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 8:10,
- Καπιτωλίνος:** Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:8, 11:1
- Κάρνα:** Τερτυλ. Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 13:9
- Κάρνος:** Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:7
- Κάρπος:** Τερτυλ. Περί Προσευχής 15:2
- Καρχηδόνα/νιοι:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:1,2,3 2:1, Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 3:2, 5:2, Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:5,6
- Κάσσιος:** Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 2:5
- Κάστορας:** Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 8:3 9:2, 11:4
- Κατινένσιοι:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:4
- Καϊν-ίτες:** Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 1:2, Τερτυλ. Περί Προσευχής 7:3
- Κάτων:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:7
- Κένταυρος:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:3
- Κέρβερος:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:5
- Κηφέας:** Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:4
- Κιβωτός:** Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 24:4
- Κιλκία:** Ιγν., Φιλ., 11:1
- Κίνκιος Σεβήρος:** Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:3
- Κίρκη:** Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 8:2
- Κλαύδιος:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 9:9 12:1, Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:5, Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 3:4
- Κλαύδιος Έφηβος:** Α' Κλημ., 65:1
- Κλαύδιος Σατουρνίνος:** Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:6

- Κλεόμαχος:** Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:4
Κλήμης: Ερμ., 4:3, 2η Ορ.,
Κόϊντος: Μαρτ., Πολ., 4:1
Κονσουάλια: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:5
Κόρινθος-θιοι: Α' Κλημ., Εισ., 47:6, Μαρτ., Πολ., 22:2, Τερτυλ. Περί Νηστείας, 8:4, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6, Τερτυλ. Περί Καλύμματος Παρθένων 8:8, Τερτυλ. Σκορπιάδα 13:5
Κορνήλιος: Τερτυλ. Περί Νηστείας, 8:4
Κουϊνκούατρία: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 10:2
Κουϊρίνος: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 9:4
Κούμαι: Ερμ., 1:3, 1η Ορ., 1:1, 2α Ορ.,
Κούριος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:7
Κράτης: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:3
Κρόνος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:10, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 23:3, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 9:3 10:3 20:3
Κρήσκης: Πολ., Φιλ., 14:1
Κρίσπος: Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 14:1
Κρόκος: Ιγν., Εφ., 2:1
Κρόνος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4
Κρόνος Αφρικανών: Τερτυλ. Σκορπιάδα 7:6
Κυβέλη: Τερτυλ. Περί Νηστείας 16:7 Λέντουλος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:4
Κυριακή Προσευχή: Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 2:5
Κύρος: Τερτυλ. Περί Νηστείας, 9:3
- Λάβαν:** Α' Κλημ., 31:4
Λαβέριος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:3
Λάζαρος: Τερτυλ. Περί Νηστείας 16:3, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 13:4
Λακεδαίμων: Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:8
Λάμεχ: Τερτυλ. Περί Προσευχής 7:3
Λαρισσαίος (Αχιλλέας): Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:2
Λατινικά: Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 1:1
Λάτιο: Τερτυλ. Σκορπιάδα 7:6
Λέντουλος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:4
Λέπιδος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2
Λευϊται: Α' Κλημ., 32:2
Λέων: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:6
Ληγία: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:8
Λίβανος: Α' Κλημ., 14:5
Λιβύη: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:3, 3:5, 4:1
- Λιμεντίνος:** Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 15:5
Λιμεντίνος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:9, Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:5
Λιμπεράλια: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:4, 10:7
Λουκρητία: Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:4
Λουπέρκιος: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:3
Λύδου/δία: Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2, 4:3, Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:3
Λώτ: Α' Κλημ., 10:4, 11:1
Ludi: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:3,4,5 10:1
Ludus: Τερτυλ. Περί Θεαμάτων 5:3
- Μάβιλος:** Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 3:5
Μαγνησία: Ιγν., Μαγν., Εισ.,
Μάγοι: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 9:3
Μαϊανδρος: Ιγν., Μαγν., Εισ.,
Μακεδόνας: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:6
Μάλχος: Τερτυλ. Περί Υπομονής 3: 8
Μανασσής: Βαρν., 13:5, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 8:2
Μαρία (παρθένος): Ιγν., Εφ., 7:2, 18:2, Ιγν., Τραλ., 9:1, Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 1:4, 6:1,3,4,5
Μαριάμ (αδελφή Μωϋσή): Α' Κλημ., 4:11
Μαρκίων: Μαρτ., Πολ., 20:1
Μαρκίων/νίτες (αιρετικός/κοί): Μαρτ., Πολ., Επλ., Κωδ., Μόσχας, Παπίας, Αποσπ., Τερτυλ. Περί Νηστείας 15:1, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 5:3, Τερτυλ. Σκορπιάδα 5:1
Μάρκος Αυρήλιος: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:6
Μάρκος: Περί Ειδωλολατρίας 20:3
Μάρκος Τούλλιος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:5
Ματθαίος: Περί Ειδωλολατρίας 12:3
Ματρονάλια: Περί Ειδωλολατρίας 14:6
Μαξιμίλλα: Τερτυλ. Περί Νηστείας, 1:3
Μάξιμος: Ερμ., 3:3, 2α Ορ.,
Μαυριτανία/κό: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:5, Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:8
Μεγάλη Μητέρα: Περί Θεαμάτων 8:5
Μένανδρος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:8
Μερόπη: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:1
Μεσοχείμωνο: Περί Ειδωλολατρίας 10:3 14: 6
Μέσσια: Περί θεαμάτων 8:3
Μήδοι: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 7:2, Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:6

Μητέρα Γή: Περί Θεαμάτων 9:5
Μίδας: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 14:4, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:1,7
Μίθρας: Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 5:1, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 15:3,4
Μιλήσιου/τος: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 1:3, Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:6
Μινερβάλια: Περί Ειδωλολατρίας 10:3
Μίνωας: Περί Θεαμάτων 30:3
Μισαήλ: Α' Κλημ., 45:7
Μισπά: Τερτ. Περί Νηστείας 7:1
Μοντανός: Τερτυλ. Περί Νηστείας 1:3, 12:4
Μούκιος: Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:4
Μούρκια: Περί Θεαμάτων 8:6
Μούσες: Περί Θεαμάτων 10:9, 11:3
Μπελόνα: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:10
Μωάβ: Τερτυλ. Σκορπιάδα 3:4
Μωδάτ: Ερμ., 3:4, 2η Ορ.,
Μωϋσής: Α' Κλημ., 4:10, 17:5, 43:1, 51:3-5, 53:4,5 Βαρν., 4:6, 8, 6:8, 10:1-2, 9, 12:2, 5,8, 14:2-3, Ιγν., Σμυρν., 5:1, Τερτυλ. Περί Προσευχής 3:1, Τερτυλ. Περί Νηστείας 2:1, 5:2, 16:3, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 7:1, 9:2, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:3, Τερτυλ. Περί Υπομονής 5:23, Περί Ειδωλολατρίας 5:4 9:6, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 11:2, Τερτυλ. Σκορπιάδα 2:13, 3:2

Ναβουθαί: Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:4,5
Ναβουχωδονόσωρ: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 15:9 - **Ναζωραίος:** Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 13:4
Νεάπολις: Ιγν., Πολ., 8:1
Νέα Ιερουσαλήμ: Περί Θεαμάτων 30:
Νέα Προφητεία: Τερτυλ. Περί Νηστείας 1:3
Νέο Έτος: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 10:3
Νεμέα: Τερτυλ. Περί του Μανδύα 4:4
Νέμειες: Περί Θεαμάτων 11:1
Νέρων: Τερτυλ. Περί του Μανδύα 4:5 5:7, Τερτυλ. Σκορπιάδα 15:3
Νηλέας: Τερτυλ. Περί του Μανδύα 2:6
Νίγηρ: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 2:5
Νίκανδρος: Τερτυλ. Σκορπιάδα 1:1
Νικίτης: Μαρτ., Πολ., 8:2, 17:2,
Νινευή-ίτες: Α' Κλημ., 7:7, Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:4, 16:6

Νίνος: Τερτυλ. Περί του Μανδύα 2:5
Νόβιος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:4
Νουμάς Πομπύλιος: Περί Θεαμάτων 5:8
Νουμίδες: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:1
Νόε: Α' Κλημ., 7:6, 9:4, Β' Κλημ., 6:8, Τερτ. Περί Νηστείας 4:2, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 3:1,2

Ολοφέρνης: Α' Κλημ., 55:5
Ολυμπία/ες: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:4, Περί θεαμάτων 11:1
Όμηρος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:2, 4:2
Ομφάλη: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:3
Ονήσιμος: Ιγν., Εφ., 1:3, 2:1, 6:2, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 12:9
Όσιρις: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:5 8:3, Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:5
Ορτένσιος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:6
Ουάλης (πρεσβύτερος): Πολ., Φιλ., 11:1
Ουαλέριος Βίτων: Α' Κλημ., 65:1

Παλαιστίνη: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:4
Πανδώρα: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:3 - **Παράδεισος:** Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 5:2
Παράκλητος: Τερτυλ. Περί Νηστείας 1:3
Πάρθοι: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 2 10:1, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 7:2
Πάσχα: Τερτυλ. Περί Προσευχής 18:6, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 19:1,2, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 3:4
Παύλος: Α' Κλημ., 5:5, 47:1, Ιγν., Εφ., 12:2, Ιγν., Ρωμ., 4:3, Πολ., Φιλ., 3:1, 9:1, 11:3, Τερτυλ. Περί Προσευχής 15:2, 20:2, 22:6, 24:1, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 12:1,2, 13:4, 14:2, 17:5, 18:1,3, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 8:3, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 6:7,9 12:9, Τερτυλ. Σκορπιάδα 12:1 13:1 15:2,3,4
Παχώβιος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:3
Πελασγοί: Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2
Πελοπόννησος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6
Πελούσιος: Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 5:1
Πεντηκοστή: Τερτυλ. Περί Προσευχής 23:2, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 19:2,3, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 3:4, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 14:7

Πέργαμος: Τερτυλ. Σκορπιάδα 12:7
Περγαμηνοί: Τερτυλ. Περί Μετανοίας 8:1
Περεγκρίνος: Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:5
Περσία/ες: Τερτυλ. Περί Νηστείας 9:3, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6
Πέτρος: Α' Κλημ., 5:4, Β' Κλημ., 5:3, Ιγν., Ρωμ., 4:3, Ιγν., Σμυρν., 3:1, Παπίας Αποσπ., Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 4:3, 12:3,6,8, Τερτυλ. Περί Προσευχής 20:2, 25:3, Τερτυλ. Περί Νηστείας 2:3, 10:2, 3,4,5,6, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 11:4, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 2:4 7:1, Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:8 12:1,2 14:3 15:2,3
Πιλάτος: Ιγν., Μαγν., 11:1, Ιγν., Τραλ., 9:1, Ιγν., Σμυρν., 1:2, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 9:4
Πίνδαρος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:5
Πιόνιος: Μαρτ., Πολ., 22:3, 1:4, Κωδ. Μόσχας
Πίσωνας: Περί θεαμάτων 5:8

Πλάτωνας: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:1,3
Πολύβιος Τράλλεων: Ιγν., Τραλ., 1:1
Πολυδεύκης: Περί θεαμάτων 8:3, 9:2, 11:4
Πολύκαρπος: Ιγν., Εφ., 21:1, Ιγν., Μαγν., 15:1, Ιγν., Πολ., 7:2, Μαρτ., Πολ., 1:1, 5:1, 8:3, 9:1,2, 3, 12:1, 12:2, 12:3, 16:2, 17:1, 19:1, 211, 22:3
Πομπήϊος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2
Πομπηία: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:4, Περί θεαμάτων 10:5
Πόντιος Πιλάτος: Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 1:4
Πόντος: Τερτυλ. Σκορπιάδα 12:2
Ποσειδώνας: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:2, Περί θεαμάτων 5:5, 6:1, 8:3, 9:2, 11:1
Πούδης: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:3
Πράξεις Αποστόλων: Τερτυλ. Περί Νηστείας 2:3
Πριάπος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4 - **Πριστίνος:** Τερτυλ. Περί Νηστείας 12:3
Πρόκουλος: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:5
Πρόδικος: Τερτυλ. Σκορπιάδα 15:6
Πρωτοχρονιά: : Τερτυλ. Περί ειδωλολατρίας 14:4,6
Πυθαγόρας: Τερτυλ. Περί Νηστείας 15:1
Πυθικοί αγώνες: Τερτυλ. Σκορπιάδα 6:2

Ραάβ: Α' Κλημ., 12:1,7
Ραβ-Σάκης: Τερτ. Περί Νηστείας 7:2
«Ράφτρεις»: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:4
Ρεβέκκα: Βαρν., 13:2, Τερτυλ. Περί Προσευχής 22:10, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 4:2, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 2 - 2:6, Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 11:6,7
Ρέγκουλος: Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:6
Ροβιγώ: Περί θεαμάτων 5:8
Ραδάμανθις: Περί θεαμάτων 30:3
Ρέμος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:2
Ρέος Αγαθόποδας: Ιγν., Φιλ., 11:1, Ιγν., Σμυρν., 10:1 - **Ρόδη:** Ερμ., 1:1, 1η Ορ.,
Ρουτίλιος: Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 5:5
Ρούφος: Πολ., Φιλ., 9:1, Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:7
Ρώμη-αίοι: Α' Κλημ., Εισ., Ιγν., Εφ., 1:2, 21:2, Ιγν., Ρωμ., Εισ., 10:2, Μαρτ., Κωδ., Μόσχας, Ερμ., 1:1, 1η Ορ., Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 6:1, 12:2, 13:1, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 - 7:2, Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2, 2:1, Τερτυλ. Περί καλύμματος Παρθένων 17:5, Περί Θεαμάτων 5:3,6, 9:4, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 9:2, 15:5, Τερτυλ. Σκορπιάδα 13:3, 14:1, 15:3
Ρωμύλος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:2, Περί θεαμάτων 5:5,7,8, 9:4

Σάββατο: Τερτυλ. Περί Προσευχής 23:1
Σαβίνες: Περί θεαμάτων 5:5
Σαμαρείτες: Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 6:2,7,8
Σάμος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:3
Σαμοθράκη: Περί θεαμάτων 8:4
Σαμουήλ: Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:1, 9:7
Σαούλ: Α' Κλημ., 4:13, Τερτυλ. Περί Νηστείας 10:11, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 2:8
Σαρδανάπαλος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:5
Σάρδιους: Τερτυλ. Περί Μετανοίας 8:1
Σατανάς: Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 2:8,9
Σατουρνάλια: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 10:3, 14:4,6
Σεβήρος: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:5,6
Σειληνός: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:1
Σέλγη: Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:6
Σελήνη: Περί θεαμάτων 9:3

- Σεναχειρίμ:** Τερτ. Περί Νηστείας 7:2
Σέντιος Σατουρνίνος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2
Σεπτέμβριος: Περί Θεαμάτων 5:7
Σεπτιμόντιο: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 10:3
Σέραπις: Περί Θεαμάτων 8:10, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 8:4
Σέργιος Παύλος: Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 9:6
Σέσσια: Περί Θεαμάτων 8:3
Σίβυλλα: Ερμ., 4:1, 2α Ορ., Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:3
Σίγειο: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:2
Σίμων: Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 18:3, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 9:6, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 12:6
Σινά: Βαρν., 11:3, 14:2, 15:1
Σιττείμ: Τερτυλ. Σκορπιάδα 3:4
Σιών: Βαρν., 6:2
Σκαύρος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:7
Σκιπίων: Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2, Τερτυλ. Προς Μάρτυρες 4:5
Σκυθία/θες: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6, 5:1,
Σμύρνη-αίοι: Ιγν., Εφ., 21:1, Ιγν., Μαγν., 15:1, Ιγν., Τραλ., 1:1, 12:1, 13:1, Ιγν., Φιλ., 11:2, Ιγν., Πολ., Εισ., Μαρτ., Πολ., Εισ., 12:2, 16:2, 19:1, Τερτυλ. Σκορπιάδα 12:6
Σόδομα/Γόμορρα: Α' Κλημ., 11:1, Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:4, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:4,
Σολομών: Τερτυλ. Σκορπιάδα 7:1
Σοφία: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 2 - 6:3
Σουετόνιος Τρανκουίλλος: Περί Θεαμάτων 5:8
Σούλας: Τερτυλ. Περί Μανδύα 5:5
Σουσάννα: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 4:3
Στατίλος Ταύρος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2
Στάτιος Κοδράτος: Μαρτ., Πολ., 21:1
Στεφανάς: Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 14:1
Στέφανος: Τερτυλ. Περί Υπομονής 14:1, Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 12:9, Τερτυλ. Σκορπιάδα 15:2 - **Στησίχορος:** Περί Θεαμάτων 9:2
Συγκλητικοί: Περί Θεαμάτων 17:4
Συρακούσες: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6
Συρία: Ιγν., Εφ., 1:2, 21:2, Ιγν., Μαγν., 14:1, Ιγν., Τραλ., 13:1, Ιγν., Ρωμ., 2:2, 5:1, 9:1, 10:2, Ιγν., Φιλ., 10:1, 11:1, Ιγν., Σμυρν., 11:1, 2, Ιγν., Πολ., 7:1, 2, Πολ., Φιλ., 12:1
Σωκράτης: Μαρτ., Πολ., 22:2, Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 9:5
Ταουΐα: Ιγν., Σμυρν., 13:2
Τάρεντο: Τερτυλ. Περί Μανδύα 3:6
Ταρπήιος Λόφος: Περί Θεαμάτων 5:8
Ταρσός: Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 10:4
Τατιανός: Τερτυλ. Περί Νηστείας 15:1
Τέλειοι: Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:1
Τερτυλλιανός: Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 20:5
Τίβερης: Ερμ., 1:2, 1η Ορ., Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 4:3
Τίμαιος: Περί Θεαμάτων 5:2
Τιμόθεος: Τερτυλ. Περί Νηστείας 9:9, Τερτυλ. Σκορπιάδα 13:10
Τίρυνθος: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:4
Τιτάνες: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4
Τορπακίων: Τερτυλ. Προς Σκάπουλα 4:5
Τούλιος Χοστίλιος: Περί Θεαμάτων 5:8
Τουτουλίνα: Περί Θεαμάτων 8:3
Τράλλεις: Ιγν., Τραλ., Εισ,
Τροχήλος Αργεΐτης: Περί Θεαμάτων 9:4
Τρωάς: Ιγν., Φιλ., 11:2, Ιγν., Σμυρν., 12:2, Ιγν., Πολ., 8:1
Τυρρηνός: Περί Θεαμάτων 5:2
Τύρος/ριοι: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 8:1, Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1-1:3, Τερτυλ. Περί Μανδύα 1:2, Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:7
Υδρα: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:3
Φάβιος: Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 1:1
Φανουήλ: Τερτυλ. Περί Νηστείας 8:1
Φαραώ: Α' Κλημ., 4:10, Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 9:1, 10:3
Φαρέτριος Δίας: Περί Θεαμάτων 5:8
Φαρισαίοι: Τερτυλ. Περί Βαπτίσματος 10:1, Τερτυλ. Περί υπομονής 3:10, Τερτυλ. Περί Ειδωλολατρίας 2:5
Φερεκύδης: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:4
Φιλαδέλφεια: Ιγν., Φιλ., Εισ., Μαρτ., Πολ., 19:1
Φίλιππος (αρχιερέυς): Μαρτ., Πολ., 21:1, Τερτυλ.

Περί Βαπτίσματος 4:3, 18:2

Φίλιππος (ασιάρχης): Μαρτ., Πολ., 12:2

Φιλισταίοι: Τερτυλ. Περί Νηστείας 7:1

Φιλομήλιον: Μαρτ., Πολ., Εισ.,

Φίλων (διάκονος): Ιγν., Φιλ., 11:1, Ιγν., Σμυρν., 10:1, 13:1

Φλόρα: Περί Θεαμάτων 6:1

Φοίνικες: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6

Φόρκος: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:9

Φόρκουλος: Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:5

Φορτουνάτος: Α' Κλημ., 65:1

Φούσκωνας: Τερτυλ. Περί Μανδύα 4:5

Φρόντος: Ιγν., Εφ., 2:1

Φρύγες: Τερτυλ. Περί Στολισμού γυναικών 1 1:3, Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6

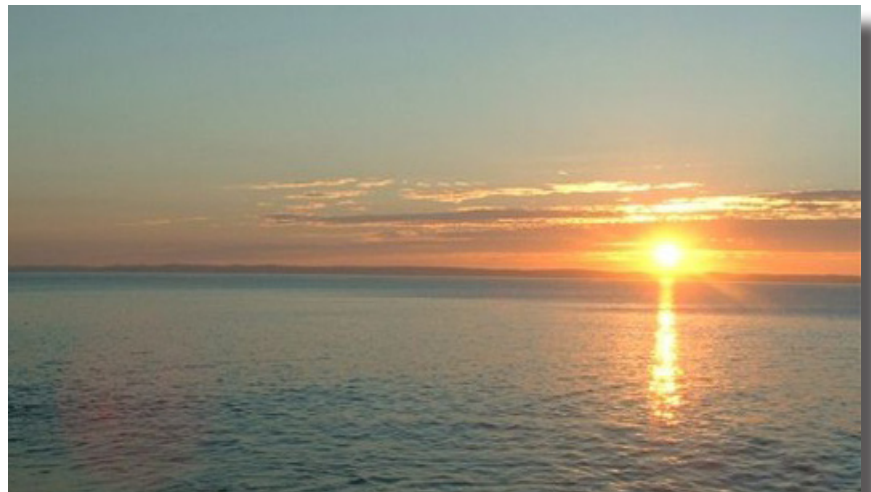
Φύγελος: Τερτυλ. Περί Φυγής σε Διωγμό 2:9

Χαλδαίοι: Τερτυλ. Περί Μανδύα 2:6, Τερτυλ. Σκορπιάδα 8:7

Χάριτες: Τερτυλ. Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:3

Χωρήβ: Τερτυλ. Περί Νηστείας 6:6

Ωρίων: Τερτυλ. Σκορπιάδα 10:12

-III-

*ΠΛΗΡΕΣ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΜΕΣΩΝ (α) και ΕΜΜΕΣΩΝ (ε)
ΑΝΑΦΟΡΩΝ*

ΣΕ ΧΩΡΙΑ - ΕΛΛΑΦΙΑ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ

**«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ» συμπληρωμένο
και επαυξημένο από τα έργα του
Σεπτίμιου Τερτυλλιανού.**

ΓΕΝΕΣΙΣ:

1:9(Α' Κλημ., 20:6/ε),1:26,27,28(Α' Κλημ., 33:5-7/α - Β' Κλημ., 14:2/α - Βαρν., 5:5/α - Βαρν., 6:12/α - Βαρν., 6:18/α), 2:2(Βαρν., 15:3/α), 2:23(Α' Κλημ., 6:3/α), 4:3-8(Α' Κλημ., 4:1-6/α), 12:1-3(Α' Κλημ., 10:3/α), 13:13-16(Α' Κλημ., 10:4-5/α), 14:14(Βαρν., 9:8/α), 15:5-6(Α' Κλημ., 10:6/ε-Α' Κλημ., 32:2 - Βαρν., 13:7/α), 17:5(Βαρν., 13:6/α), 17:23(Βαρν., 9:8/α), 18:27(Α' Κλημ., 17:2/α), 19:26(Α' Κλημ., 11:1-2/ε), 20:28(Βαρν., 15:1/α0), 22:17(Α' Κλημ., 32:2/ε), 25:21-23(Βαρν., 13:2/α), 7:41(Α' Κλημ., 4:8/ε), 37:12(Α' Κλημ., 4:8/ε), 48:9,11(Βαρν., 13:4/α), 48:14,18,19(Βαρν., 13:5/α)

6:6(Περί Μετανοίας 2:3/ε), 3:24 (Περί Μετανοίας 12:9/α), 1:1-2(Περί Βαπτίσματος 3:2/α), 1:6 (Περί Βαπτίσματος 3:3/α), 1:9 (Περί Βαπτίσματος 3:3/ε), 1:20 (Περί Βαπτίσματος 3:4/α), 2:7 (Περί Βαπτίσματος 3:5/ε), 1:2 (Περί Βαπτίσματος 4:1/α), 1:2 (Περί Βαπτίσματος 5:4/α). 1:26(Περί Βαπτίσματος 5:7/α), 48:14 (Περί Βαπτίσματος 8:2/ε), 1:2 (Περί Βαπτίσματος 8:3/α). 8:10-11(Περί Βαπτίσματος 8:4/α),4:15,24 (Περί προσευχής 7:3/α), 45:24 (Περί Προσευχής 11:2/α). 2:23 (Περί Προσευχής 22:1/α), 6:2 (Περί Προσευχής 22:7/ε), 3:7 (Περί Προσευχής 22:8/α). 24:64-65 (Περί Προσευχής 22:10/ε), 19ο κεφ. (Περί Προσευχής 26:1/α), 2:16-17 (Περί Νηστείας 3:2/α), 2:23-24 (Περί Νηστείας 3:2/α), 1:29 (Περί Νηστείας 4:2/α), 9:2-5 (Περί Νηστείας 4:2/α), 9:5-6 (Περί Νηστείας 4:4/α), 3:9 (Περί Νηστείας 6:7/α), 3:4 (Περί Υπομονής 5:9/α)2:15 (Περί Υπομονής 5:13/α), 15:6 (Περί Υπομονής 6:1/α), 2:19-20 ,2:23 (Περί του καλύμματος των Παρθένων 5:2/α), 2:24 (Περί του Καλύμματος των Παρθένων 5:3/α). (Περί Καλύμματος των Παρθένων 5:4/ε), 3:7 (Περί του Καλύμματος των Παρθένων 5:6/α), 2:23 (Περί του Καλύμματος των Παρθένων 5:6/α), 2:23 (Περί του Καλύμματος των Γυναίκων 5:8/α), 2:24 (Περί του Καλύμματος των Παρθένων 5:9/α), 2:23 (Περί του Καλύμματος των Παρθένων 5:11/α). 3:20 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 5:12/α), 2:23 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 7:3/α). 6:1-2 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 7:5/α), 2:23 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 8:3/α). 2:25 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 11:3/ε),

24:64-65 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 11:6/ε). 3:16 (Περί Στολισμού Γυναίκων-1 1:1/α),3:21 (Περί Στολισμού Γυναίκων-1- 1:2/α), 6:8 (Περί Στολισμού Γυναίκων-1 3:1/α), 12:10-20 (Περί Στολισμού Γυναίκων-2 2:5). 26:6-11 (Περί Στολισμού Γυναίκων-2 2:6/α), 38:12-30 (Περί Στολισμού των Γυναίκων-2 12:3/α), 28:12 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 1:4/ε), 25:34 (Σκορπιάδα 13:1/ε)

ΕΞΟΔΟΣ:

2:14(Α' Κλημ., 4:10/α), 3:8(Βαρν., 6:10/ε), 3:11(Α' Κλημ., 17:5/α), 5:10(Α' Κλημ., 17:6/α), 14:23,26,28 (Α' Κλημ., 51:5/ε), 15:19 (Α' Κλημ., 51:5/ε), 17:14(Βαρν., 12:9/α), 17:24(Βαρν., 15:2/α), 20:7(Βαρν., 19:5/α), 20:8(Βαρν., 15:6/α), 20:4(Βαρν., 19:3/α), 24:18(Βαρν., 14:2/α), 31:18(Βαρν., 14:2/α), 20:13-17(Διδ., 2:2/α), 20:16(Διδ., 2:3/ε), 31:18(Βαρν., 4:7/α), 32:7(Βαρν., 4:8 - Βαρν., 14:3/α), 32:31-32(Α' Κλημ., 53:3-4/α), 33:1-3(Βαρν., 6:8/α - 6:13/α), 34:28(Βαρν., 4:7/α),

30:30 (Περί Βαπτίσματος 7:1/α), 14:28 (Περί Βαπτίσματος 9:1/ε), 15:25 (Περί Βαπτίσματος 9:2/ε), 16:3 (Περί Βαπτίσματος 20:4/ε), 3:13-16 (Περί Προσευχής 3:1/α), 18:23,32 (Περί προσευχής 7:1/ε), 3:8 (Περί Νηστείας 5:2/α), 16:1-3 (Περί Νηστείας 5:2/α), 32:6 (Περί Νηστείας 6:2/α), 24:18 (Περί Νηστείας 6:5/ε), 33:18-19 (Περί Νηστείας 6:5/ε), 32:1 (Περί Υπομονής 5:23/α), 15:22-25 (Περί Υπομονής 5:24/α), 21:24 (Περί Υπομονής 6:4/α), 32ο κεφ. (Περί του Στολισμού των Γυναίκων-2 13:6/ε), 32:20 (Περί του Στολισμού των Γυναίκων-2 13:6/ε), 20:13 (Περί των Θεαμάτων 2:8/α), 20:14 (Περί των Θεαμάτων 2:11/α), 20:4 (Περί της Ειδωλολατρείας 4:1/α), 20:4 (Περί της Ειδωλολατρείας 5:4/α), 23:13 (Περί της Ειδωλολατρείας 10:6/α), 23:13 (Περί της Ειδωλολατρείας 20:2/α), 23:13 (Περί της Ειδωλολατρείας 20:3/α), 20:7 (Περί της Ειδωλολατρείας 20:3/α), 32:32 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 11:2/α), 3:2 (Σκορπιάδα 1:5/ε), 3:17 (Σκορπιάδα 1:12/ε), 20:2-4 (Σκορπιάδα 2:2/α), 20:22-23 (Σκορπιάδα 2:2/α), 32ο κεφ. (Σκορπιάδα 3:2/α)

ΛΕΥΪΤΙΚΟ:

11:3(Βαρν., 10:11/α), 11:5(Βαρν., 10:6/α), 11:7,10 (Βαρν., 10:1/ε), 11:13-15 (Βαρν., 10:1/α - Βαρν., 10:4/α), 14:8,10(Βαρν., 10:1/α), 16:7 (Βαρν., 7:6/α), 16:8 (Βαρν., 7:7,9,10/α), 19:12 (Διδ., 2:3/α), 19:17,18 (Διδ., 2:7/ε), 19:18 (Διδ., 1:2/ε), 19:26(Διδ., 3:4/ε), 23:29(Βαρν., 7:3/ε).

8:12 (Περί Βαπτίσματος 7:1/α), 16:29 (Περί Νηστείας 2:1/α), 3:17 (Περί Νηστείας 6:4/α), 10:9 (Περί Νηστείας 9:7/α), 19:18 (Περί Στολισμού Γυναϊκών-2 2:5/α), 26:1 (Περί της Ειδω-λολατρείας 4:1/α), 17:4 (Σκορπιάδα 2:12/α), 25: 35 (Σκορπιάδα,2:12/α), 26:1 (Σκορπιάδα 2:12/α)

ΑΡΙΘΜΟΙ:

11:26(Ερμ., 3:3-2η Ορ./α), 12:2-5(Α' Κλημ., 4:11/ε), 12:7(Α' Κλημ., 17:5/α - Α' Κλημ., 43:1/α), 16:30-34(Α' Κλημ., 4:12/ε), 16:33(Α' Κλημ., 51:4/α), 17:5(Α' Κλημ., 43:4/α),

20:1-12 (Περί Νηστείας 5:3/ε), 11:1-6 (Περί Νηστείας 5:3/α), 20:1-6 (Περί Υπομονής :24/α 25ο κεφ. (Σκορπιάδα 3:4/α)

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ:

1:17(Διδ., 4:3/ε), 4:1(Βαρν., 10:2/α), 9:12-14(Α' Κλημ., 53:2-4/α - Βαρν., 4:8/α), 10:16(Βαρν., 6:5/α), 12:32(Βαρν., 19:11/ε), 14:6(Βαρν., 10:11/α), 21:8-9(Βαρν., 12:7/ε), 27:15(Βαρν., 12:6/α), 32:8-9(Α' Κλημ., 29:2/α), 32:15(Α' Κλημ., 3:1/α), 32:39(Α' Κλημ., 59:3/ε)

19:15 (Περί Βαπτίσματος 6:2/α), 32:15 (Περί Νηστείας 6:3/α), 8:12-14 (Περί Νηστείας 6:3/α), 8:3 (Περί Νηστείας 6:5/), 21:23 (Περί Υπομονής 8:4/ε), 32:35 (Περί Υπομονής 10:6/α), 22:13-21 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 11:5/ε), 22ο κεφ. (Περί των Θεαμάτων 23:6/ε), 5:8 (Περί της Ειδωλολατρείας 4:1/α), 16:10 (Περί της Ειδωλολατρείας 14:7/α), 22:5 (Περί της Ειδωλολατρείας 16:2/α), 29:18 (Περί της Ειδωλολατρείας 20:4/α), 32:39 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 3:2/α), 6:4-5 (Σκορπιάδα 2:3/α), 6:12-15 (Σκορπιάδα 2:3/α), 6:12-15 (Σκορπιάδα 2:4/α), 11:27-28 (Σκορπιάδα 2:5/α), 12:2-3 (Σκορπιάδα 2:6/α), 12:30 (Σκορπιάδα 2:7/α), 13:1-5 (Σκορπιάδα 2:8/α), 13:1-5 (Σκορπιάδα 2:8/α), 13:6-19 (Σκορπιάδα 2:9/α), 13:16-17 (Σκορπιάδα 2:11/α), 27:15 (Σκορπιάδα 2:12/α),

Ι. ΝΑΥΗ: 2:2-13 (Α' Κλημ., 12:1-8/ε)

ΚΡΙΤΑΙ

2:8-13 (Σκορπιάδα 3:5/ε), 2:20-21 (Σκορπιάδα 3:7/α)

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ:

2:7 (Α' Κλημ., 59:3/ε),

16:13 (Περί Βαπτίσματος 7:1/ε), 7:11 (Περί Νηστείας 7:1/α), 1:1-20 (Περί Νηστείας 7:6/α), 1:11 (Περί Νηστείας 9:7/α), 1:15 (Περί Νηστείας 9:7/α), 16:7 (Περί Στολισμού Γυναϊκών-2 13:1/α), 16:4 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 2:8/α).

Α' ΒΑΣΙΛΕΩΝ:

8:60(Α' Κλημ., 59:4/ε)

17:1 (Περί Νηστείας 6:6/α), 19:1-8 (Περί Νηστείας 6:6/ε), 19:9-13 (Περί Νηστείας 6:7/α), 21ο κεφ. (Περί Νηστείας 7:5/ε), 17:6 (Περί Νηστείας 9:4/α), 19:3-7 (Περί Νηστείας 9:4/α)

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ:

19:19(Α' Κλημ., 59:4/ε)

1ο κεφ. (Περί Προσευχής 29:2/α), 19:4-13 (Περί Υπομονής 15:6/α)

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ:

31:14(Α' Κλημ., 29:3/α)

ΕΣΘΗΡ:

4:16(Α' Κλημ., 55:6/ε)

ΙΩΒ:

1:1(Α' Κλημ., 17:3/α), 4:16-18(Α' Κλημ., 39:4-9/α), 5:2(Α' Κλημ., 59:3/ε), 5:5(Α' Κλημ., 39:5-9/α), 5:17-26(Α' Κλημ., 6-14/α), 9:19(Α' Κλημ., 39:6-9), 11:2-3(Α' Κλημ., 30:4-5/α), 15:5(Α' Κλημ., 39:7-9/α), 17:3/α), 14:4-5(Α' Κλημ., 17:4/α), 19:26(Α' Κλημ., 26:2/α), 38:11(Α' Κλημ., 20:7)

2:8 (Περί Υπομονής 14:5/α), 1ο κεφ. (Περί Υπομονής 14:2/α), 2:10 (Περί Υπομονής 14:4/α), 1:12 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 2:3/α)

ΨΑΛΜΟΙ: (αρίθμηση ΒΜΒ, Ο' +1)

1:1(Βαρν., 10:10/α), 1:3-6(Βαρν., 11:6/α - Βαρν., 11:8/α), 1:5(Πολ., Φιλ., 12:1/α), 2:3(Α' Κλημ., 36:3/α), 2:7(Α' Κλημ., 36:3/α), 2:11(Πολ., Φιλ., 2:1/ε), 4:3(Διδ., 5:3/ε), 10:3(Ιγν., Μαγν., 13:1/ε), 12:3-6(Α' Κλημ., 15:6/α), 14:11(Ερμάς 6:3, 5η Παρ./ε), 16:3(Βαρν., 6:16/α), 18:25-27(Α' Κλημ., 46:3/α), 18:45(Βαρν., 9:1/ε), 19:2-4(Α' Κλημ., 27:7/α), 21:17(Βαρν., 5:13/ε), 21:19(Βαρν., 6:6), 21:21(Βαρν., 5:13/ε), 22:6-7(Α' Κλημ., 16:15/α), 22:7-9(Α' Κλημ., 16:16/α), 22:22(Βαρν., 6:16/α), 23:4(Α' Κλημ., 26:2/α), 24:1(Α' Κλημ., 54:3/α), 24:4(Βαρν., 15:1/α), 26:20(Α' Κλημ., 50:4/α), 28:7(Α' Κλημ., 26:2/α), 31:19(Βαρν., 2:10/ε), 32:10(Α' Κλημ., 22:8/α), 32:1,2(Α' Κλημ., 50:6/α), 33:2(Ερμάς 2:3, 5η Εντ./α), 33:10(Α' Κλημ., 59:3/ε), 33:13(Βαρν., 9:2/α), 34:12-18(Α' Κλημ., 21:1-7/α), 35:22(Ερμάς 2:5, 4η Αποκ./ε), 36:9,38(Α' Κλημ., 14:4/α), 37:35-37(Α' Κλημ., 14:4/α), 49:15(Α' Κλημ., 51:4/ε), 50:6-7(Βαρν., 5:13/ε), 50:14,15(Α' Κλημ., 52:3/α), 50:16-23(Α' Κλημ., 35:7/α), 51:3-19(Α' Κλημ., 18:1-16), 51:19(Α' Κλημ., 52:3-4/α), 55:22(Ερμάς 2:4, 4η Ορ./α), 62:5(Α' Κλημ., 14:3/α), 69:3-33(Α' Κλημ., 52:1/α), 78:36-37(Α' Κλημ., 15:4/α), 79:13(Α' Κλημ., 59:4/ε), 90:4(Βαρν., 15:4/α), 104:4(Α' Κλημ., 36:2/α), 104:15(Ερμάς 3:4, 12η Εντ./α), 108:1(Βαρν., 12:10/α), 110:1(Α' Κλημ., 36:5/α), 111:24(Βαρν., 6:4/α), 117:22(Βαρν., 6:4/ε), 118:18(Α' Κλημ., 56:3), 118:19,20(Α' Κλημ., 48:2-3 - Βαρν., 5:13/ε), 118:25(Διδ., 12:1/ε), 139:7-10(Α' Κλημ., 28:3/α), 141:5(Α' Κλημ., 56:5/α),

1:3(Περί μετανοίας 4:3/α), 22:1-2(Περί Μετανοίας 9:4/ε), 105:22 (Περί Προσευχής 3:2/α), 51:12 (Περί Προσευχής 12:1/ε), 55:17 (Περί Προσευχής 25:5/α), 51:17(Περί Νηστείας 3:4/ε), 136:12 (Περί Νηστείας 5:2/α), 96:31-33 (Περί Νηστείας 5:3/ε), 78:25 (Περί Νηστείας 5:4/α), 86:4 (Περί Νηστείας 6:5/ε), 102:9 (Περί Νηστείας 9:6/α), 2:4 (Περί Υπομονής 14:5/α) 25:7 (Περί Στολισμού των Γυναϊκών-2 6:3/ε), 115:4-8 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 10:3/α), 20:7 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 13:2/α), 1:1 (Περί των Θεαμάτων 3:3/α), 50:18 (Περί των Θεαμάτων 15:8/α), 115:8 (Περί της Ειδωλολατρίας 4:4/α), 1:3 (Περί της Ειδωλολατρίας, 15:11/α), 2:4 (Περί της Ειδωλολατρίας 21:5/ε), 24:7 (Περί Φυγής στο Διωγμό 12:4/ε), 19:10 (Σκορπιάδα 1:12/α), 114:4-8 (Σκορπιάδα 2:13/α), 116:15,(Σκορπιάδα 8:1/ε),24:7(Σκορπιάδα 10:7/α)

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ:

1:17(Βαρν., 5:4/α), 1:23-33(Α' Κλημ., 57:3-7/α), 2:21-22(Α' Κλημ., 14:4/α), 3:4(Πολ., Φιλ., 6:1/ε), 3:12(Α' Κλημ., 56:4/α), 3:34(Α' Κλημ., 30:2/α), 18:17(Ιγν., Μαγν., 12/α), 21:6(Διδ., 2:4/ε), Ιγν., Εφ., 5:3/ε), 7:3(Α' Κλημ., 2:8/ε), 20:27(Α' Κλημ., 21:2/α),

21:1 (Περί προσευχής 5:1/ε), 16:26 (Περί Νηστείας 6:4/ε), 3:11-12 (Περί Υπομονής 11:4/α, 1:20-21 (Σκορπιάδα 7:2/α)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ:

4:31(Διδ., 4:5/ε), 12:13(Ερμάς 1, 7η Εντ./α), 16:18,19(Α' Κλημ., 59:3/ε),

6:7 (Περί Νηστείας 6:4/ε), 3:1 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 1:8/α)

ΗΣΑΪΑΣ:

1:11-13(Βαρν., 2:5/α - Βαρν., 15:8/α), 1:16-20(Α' Κλημ., 8:4/α - Βαρν., 9:2-3/α), 3:5(Α' Κλημ., 3:4/ε), 3:9-10(Βαρν., 6:7/α), 3:15(Α' Κλημ., 3:3/ε), 5:19(Β' Κλημ., 11:2/ε), 5:21(Βαρν., 4:11/α - 6:10/ε), 10:33(Α' Κλημ., 59:3/ε), 16:1,2(Βαρν., 11:3), 28:16(Βαρν., 6:2/α), 29:13(Α' Κλημ., 15:2/α - Β' Κλημ., 3:5/α), 33:13(Βαρν., 9:1/α), 33:16-18(Βαρν., 11:5/α), 34:4(Β' Κλημ., 16:3/α), 40:3(Βαρν., 9:3/α), 40:10(Α' Κλημ., 34:3/α - Βαρν., 21:3/ε), 40:12(Βαρν., 16:2/α), 42:6-7(Βαρν., 14:7/α), 45:1(Βαρν., 12:11/α), 45:2,3(Βαρν., 11:4/α), 49:6-7 (Βαρν., 14:8/α), 49:17(Βαρν., 16:3/α), 50:6-7(Βαρν., 5:13/α - Βαρν., 6:3/α), 50:8-9(Βαρν., 6:1/α), 50:10(Βαρν., 9:2/α), 52:5(Β' Κλημ., 13:2/αε), 52:5(Ιγν., Τραλ., 8:2/ε - Πολ., Φιλ., 10:3/αε), 53:1-12(Α' Κλημ., 16:3-12/α - Βαρν., 5:2/α), 54:1(Β' Κλημ. 2:1/α), 58:4-10(Βαρν. 3:1,5), 58:9(Β' Κορ., 15:3/α), 59:14(Α' Κλημ., 3:4/ε), 60:17(Α' Κλημ., 42:5/α), 61:1-2(Βαρν., 14:9/α), 64:2(Βαρν., 19:4/α), 64:4(Α' Κλημ., 34:8/α - Μαρτ., Πολ., 2:3/α), 65:2(Βαρν., 12:6/α), 65:24(Β' Κλημ., 15:3/αε), 66:1 (Βαρν., 16:2/α), 66:2(Α' Κλημ., 13:4/α - Διδ., 3:8/ε), 66:18(Β' Κλημ., 17:4/α), 66:24(Β' Κλημ., 7:6/αε-Β' Κλημ., 17:5/α), 66:28(Ιγν., Μαγν., 10:3/ε)

40:15 (Περί Μετανοίας 4:3/α), 5:18 (Περί Μετανοίας 11:7/α), 1:2 (Περί Προσευχής 2:3/α), 6:3 (Περί Προσευχής 3:3/α), 30:18 (Περί Προσευχής 3:4/α), 1:15 (Περί Προσευχής 14:1/ε), 1:11 (Περί Προσευχής 28:1/α), 58:3-7 (Περί Νηστείας 2:6/α), 6:10 (Περί Νηστείας 6:4/α), κεφ. 36 (Περί Νηστείας 7:3/ε), 42:3 (Περί Υπομονής 3:4/α), 53:7 (Περί Υπομονής 3:7), 64:6,8 (Περί Υπομονής

10:5/α), 37:22 (Περί Υπομονής 15:5/α), 5:18 (Περί Καλύμματος Παρθένων 14:3/α), 3:18 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 10:4/α), 38:21 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 8:2/α), 5:12 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 9:4/α), 11:1 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:2/α), 44:8 συνεχ. (Περί Ειδωλολατρίας 4:4/α), 1:14 (Περί Ειδωλολατρίας 14:6/α), 52:2 (Περί Ειδωλολατρίας 18:5/α), 45:7 (Περί Φυγής στο Διωγμό 3:1/ε), 52:7 (Περί Φυγής στο Διωγμό 12:3/α), 5:20 (Σκορπιάδα 1:12/α), 44:5 (Σκορπιάδα 7:3/α), 57:1-2 (Σκορπιάδα 8:2/α), 40:15 (Σκορπι. 10:2/α), 1:18 (Σκορπι. 12:10/α)

ΙΕΡΕΜΙΑΣ:

2:12-13(Βαρν., 11:2/α), 4:3(Βαρν., 9:3/α), 4:4 (Βαρν., 9:1/α), 7:2(Βαρν., 9:2/α), 7:11(Β' Κλημ., 14:1/ε), 7:22-23(Βαρν., 2:7/α), 9:23-24 (Α' Κλημ., 13:1/α), 9:26(Βαρν., 9:5/α), 17:15(Β' Κλημ., 11:2-3/ε), 17:24(Βαρν., 15:2/α), 21:8(Διδ., 1:2/ε), 24:7(Ερμάς 1:5, 6η Εντ.,/α - Ερμάς 2, 9η Εντ.,/),

17:8 (Περί Μετανοίας 4:3/α), 31:34(Περί Μετανοίας 6:14/α), 8:4 (Περί Μετανοίας 8:2/α), 31:8 Περί Βαπτίσματος 19:2/α)

ΘΡΗΝΟΙ:

3:41 (Περί Νηστείας 6:5/ε), 33:11 (Σκορπιάδα 1:8/ε)

ΙΕΖΕΚΙΗΛ:

11:19(Βαρν., 6:14/α), 12:22-27(Β' Κλημ., 11:2-4/ε), 14:14,18(Β' Κλημ., 6:8/α), 33:11(Α' Κλημ., 8:2/α), 34:4(Πολ.,Φιλ., 6:1/ε), 36:26(Βαρν., 6:14/α), 47:1(Βαρν., 11:10-11/α), 48:12(Α' Κλημ., 29:3/ε)

18:30-32 (Περί Μετανοίας 4:1/α), 33:11(Περί Μετανοίας 42/α)

ΔΑΝΙΗΛ: 7:10(Α' Κλημ., 34:6/α), 7:24(Βαρν., 4:4/α), 7:7,8(Βαρν., 4:5/α), 9:24(Βαρν., 16:6,8/α), 32:39(Α' Κλημ., 59:3/ε),

3:21 (Περί προσευχής 15:2/ε), 6:10 (Περί Προσευχής 25:5/α), 3ο, 6ο κεφ. (Περί Προσευχής 29:1/α), 9ο κεφ. (Περί Προσευχής 7:7/α), 1ο κεφ. (Περί Νηστείας 9:2/α), 10:1-12 (περί Νηστείας 9:3/α), 4:33-37 (Περί Υπομονής 13:4/α), 3ο κεφ. (Περί της Ειδωλολατρίας 15:9/α), 6ο κεφ. (Περί της Ειδωλολατρίας 15:9/α), 3:12 (Σκορπιάδα 8:4/ε), 3:16-18 (Σκορπιάδα 8:6/α)

ΩΣΗΕ:

2:23(Β' Κλημ., 1:8/α/ε)

6:4 (Περί Μετανοίας 8:3/α)

ΑΜΩΣ

9:6 (Σκορπιάδα 10:7/α)

ΙΩΝΑΣ

3ο κεφ. (Περί Νηστείας 7:4/ε), 3ο κεφ. (Περί Νηστείας 16:6/α)

ΣΟΦΟΝΙΑΣ:

3:19(Βαρν., 11:9/α),

ΖΑΧΑΡΙΑΣ:

8:17(Βαρν., 2:7/α), 13:7(Βαρν., 5:12/α), 16:5(Διδ., 14:6/α),

7:5 (Περί Νηστείας 7:2/ε), 13:9 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 3:3/α), 13:7 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 11:3/α), 13:9 (Σκορπιάδα 7:3/α)

ΜΑΛΑΧΙΑΣ:

1:11,14(Διδ., 14:3/ε), 3:1(Α' Κλημ., 23:5/α), 4:1(Β' Κλημ., 16:3/α)

ΔΕΥΤΕΡΟΚΑΝΟΝΙΚΑ/ΑΠΟΚΡΥΦΑ:

Στην Α' Κλήμεντος υπάρχουν μόνο δύο και αυτές έμμεσες αναφορές σε Δευτεροκανονικά: Σοφ., Σολ., 12:12 (Α' Κλημ., 27:5/ε) και Ιουδήθ (Α' Κλημ., 55:4-5/ε)

Στην Β' Κλήμεντος (Ομιλία προς Κορινθίους) δεν υπάρχουν καθόλου αναφορές σε Δευτεροκανονικά.

Στις επτά επιστολές του Ιγνατίου δεν υπάρχουν καθόλου αναφορές σε Δευτεροκανονικά.

Ο Πολύκαρπος προς Φιλιππησίους (10:2) μάλλον κάνει έμμεση αναφορά στον Τωβίτ 4:10

Στο Μαρτύριο του Πολυκάρπου δεν υπάρχουν καθόλου αναφορές σε Δευτεροκανονικά.

Στη Διδαχή υπάρχουν τρεις έμμεσες αναφορές στη Σοφ., Σειράχ 4:31, 12:1, (όχι απο μτφρ. Ο'-Διδ., 1:6), και Τωβίτ 4:15 (Διδ., 1:2/ε), που άλλοι όμως αποδίδουν στον Εκκλ., 4:31 και άλλου ενώ άλλοι δεν αναφέρουν καθόλου αναφορές της Διδαχής σε Δευτεροκανονικά.

Στο Βαρνάβα, Ενωχ 89:56(16:5), όχι Δευτεροκανονικό και Σοφ., Σολ., 4:31(19:9) αλλά έμμεσα.

ΒΑΡΟΥΧ

6:3 (Σκορπιάδα 8:5/ε)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ - Χωρία

ΜΑΤΘΑΙΟΣ:

3:12(Μαρτ., Πολ., 11:2/αε), 3:15(Ιγν., Σμυρν., 1:1/ε), 5:3,10(Πολ., Φιλ., 2:3/αε), 5:4-5(Διδ., 3:7/α), 5:7(Α' Κλημ.,13:2/ε), 5:26(Διδ., 1:5/ε), 5:33(Διδ., 2:3/α), 5:39-42(Διδ., 1:4/α), 5:44(Πολ., Φιλ., 12:3/ε), 5:44,46(Διδ., 1:3/α), 6:5(Διδ., 3:2/α), 6:13(Πολ., Φιλ., 7:2/ε), 6:14(Α' Κλημ.,13:2/ε), 6:9-13(Διδ., 8:2/α), 6:16(Διδ., 8:2/α), 6:24(Β' Κλημ., 6:1/α), 7:1,2(Πολ., Φιλ., 2:3/ε), 7:6(Διδ., 9:5/α), 7:12(Διδ., 1:2/α - Αριστ., Απολ., κεφ. 15/ε), 7:21(Β' Κλημ., 5:1/α), 7:23(Β' Κλημ., 4:5/α), 8:17(Ιγν., Πολ., 1:3/ε), 9:13(Β' Κλημ., 2:4/α - Βαρν., 5:9/ε), 10:10(Διδ., 13:1-2/α), 10:16(Β' Κλημ., 5:2/α - Ιγν., Πολ., 2:2/α), 10:28(Β' Κλημ., 5:4/αε), 10:32(Β' Κλημ., 3:2/α), 11:29-30(Διδ., 6:2/ε), 12:50(Β' Κλημ., 9:11/α), 13:3(Α' Κλημ., 24:4/ε), 13:8(Παπίας/α), 15:13(Ιγν., Τραλ., 11:1/ε - Ιγν., Φιλ., 3:1/αε), 16:26(Β' Κλημ., 6:2/α - Ιγν., Ρωμ., 6:1/ε), 17:11,26(Διδ., 10:2/ε), 17:20(Ιγν., Εφ., 5:2/ε), 18:7(Β' Κλημ.,13:4/ε), 18:11(Β' Κλημ., 2:7/ε), 18:20(Διδ., 4:1/ε), 19:9(Ερμάς 1:6, Εντ., 4η/α), 19:12(Ιγν., Σμυρν., 6:1/α), 21:9(Διδ., 12:1/ε), 21:13(Β' Κλημ., 14:1/ε), 22:14(Βαρν., 5:14/αε), 22:37-39(Διδ., 1:2/α), 22:44(Βαρν., 12:10/ε), 24:10,30,24(Διδ., 16:4/ε), 24:11,24(Διδ., 16:3/α), 24:13(Διδ., 16:5/α), 24:19(Βαρν., 15:5/α), 24:30(Διδ., 16:6/ε - 16:7/α), 24:31(Διδ., 10:5/α), 24:45-47(Ιγν., Εφ., 6:1/ε), 25:13(Διδ., 14:1/α), 25:21(Β' Κλημ., 8:5/α), 26:24(Α' Κλημ., 46:8,α/ε - Ερμάς 2:5, 4η Αποκ./ε), 26:41(Πολ., Φιλ., 7:2/α), 26:55(Μαρτ., Πολ., 7:1/ε), 28:6(Α' Κλημ.,46:8/ε), 28:19(Διδ., 7:1/α),

3:1-12(Περί Μετανοίας 2:5/α), 5:27-28(Περί Μετανοίας 3:13/α), 3:12 (Περί Μετανοίας 4:3/α), 3:10 (Περί Μετανοίας 4:3/α), 23:26 (Περί Μετανοίας 6:17/ε), 23:9(Περί Μετανοίας 8:6/ε), 18:20 (Περί Μετανοίας 10:6/α), 3:6 (Περί Βαπτίσματος 4:3/ε), 18:20 (Περί Βαπτίσματος 6:2/α), 1:6 (Περί Βαπτίσματος 7:1/α), 3:16 (Περί Βαπτίσματος 8:3/α), 10:16 (Περί Βαπτίσματος 8:4/α), 3:6 (Περί Βαπτίσματος 9:4/ε), 10:42 (Περί Βαπτίσματος 9:4/ε), 14:25,34 (Περί Βαπτίσματος 9:4/ε), 11:20 (Περί Βαπτίσματος 10:3/α), 11:3 (Περί Βαπτίσματος 10:5/α), 11:11 (Περί Βαπτίσματος 12:5/α), 8:24 (Περί Βαπτίσματος 12:5/α), 14:29 (Περί Βαπτίσματος 12:5/α), 8:24 (Περί Βαπτίσματος 12:9/α), 9:22 (Περί Βαπτίσματος 12:8/α), 9:2 (Περί Βαπτίσματος 12:8/α), 9:9, 4:20, 8:22 (Περί Βαπτίσματος 12:9/ε), 10:37 (Περί Βαπτίσματος 12:9/α), 28:19 (Περί Βαπτίσματος 13:3/α), 22:14(Περί Βαπτίσματος 16:1/α), 7:6 (Περί Βαπτίσματος 18:1/α),

19:14 (Περί Βαπτίσματος 18:5/α), 3:6 (Περί Βαπτίσματος 20:1/α), 26:41 (Περί Βαπτίσματος 20:1/α), 4:2,3 (Περί Βαπτίσματος 20:3/ε), 4:4 (Περί Βαπτίσματος 20:4/α), 7:7 (Περί Βαπτίσματος 20:5/α), 6:28 (Περί προσευχής 1:4), 6:9 (Περί Προσευχής 2:1/α), 23:9 (Περί Προσευχής 1:2/α), 5:44 (Περί Προσευχής 3:4/α), 6:10 (Περί Προσευχής 4:1/α), 6:10 (Περί προσευχής 5:1/α), 6:33 (Περί Προσευχής 6:1/α), 6:11 (Περί Προσευχής 6:2/α), 26:26 (Περί προσευχής 6:2/α), 15:26 (Περί προσευχής 6:3/α), 6:12 (Περί προσευχής 7:1/α), 18:23-35 (Περί προσευχής 7:2/ε), 18:21-35 (Περί προσευχής 7:2/ε), 6:12 (Περί προσευχής 7:2/α), 18:21-22 (Περί προσευχής 7:3/α), 6:13 (Περί Προσευχής 8:1/α), 4:10 (Περί Προσευχής 8:4/ε), 6:8 (Περί προσευχής 10:1/ε), 7:7 (Περί Προσευχής 10:1/α), 5:22-23 (Περί προσευχής 11:1/ε), 6:14-15 (Περί προσευχής 11:1/ε), 5:17 (Περί προσευχής 11:2/α), 5:21-22 (Περί Προσευχής 11:3/ε), 5:21-22 (Περί Προσευχής 11:3/ε), 15:10, 11,17-20 (Περί προσευχής 13:1/ε), 6:5-6 (Περί προσευχής 17:5/ε), 6:16-18 (Περί Προσευχής 18:6/ε), 6:16-18 (Περί Προσευχής 21:4/ε), 6:5-6 (Περί προσευχής 24:1/α), 25:37-40 (Περί Προσευχής 26:1/α), 9:14-15 (Περί Νηστείας 2:2/α), 11:13 (Περί Νηστείας 2:2/α), 15:11 (Περί Νηστείας 2:6/α), 11:19 (Περί Νηστείας 2:6/α), 22:37-40 (Περί Νηστείας 2:8/ε), 4:4 (Περί Νηστείας 6:5/ε), 17:1-4 (Περί Νηστείας 6:5/ε), 11:23-24 (Περί Νηστείας 7:4/ε), 4:2 (Περί Νηστείας 8:2/α), 4:3 (Περί Νηστείας 8:2/α), 6:16-8 (Περί Νηστείας 8:3/α), 17:21 (Περί Νηστείας 8:3/α), 5:38 (Περί Υπομονής 6:4/α), 5:22 (Περί Υπομονής 6:4/α), 5:44-45 (Περί Υπομονής 6:6/α), 5:40 (Περί Υπομονής 7:10/α), 5:39 (Περί Υπομονής 8:2/α), 5:11-12 (Περί Υπομονής 8:3/α), 12:36 (Περί Υπομονής 8:5/α), 5:3 (Περί Υπομονής 11:6/α), 5:4 (Περί Υπομονής 11:7/α), 5:5 (Περί Υπομονής 11:7/α), 5:9 (Περί Υπομονής 11:8/α), 5:11-12 (Περί Υπομονής 11:9/α), 18:21-22 (Περί Υπομονής 12:1/α), 5:25 (Περί Υπομονής 12:2/α), 5:23-24 (Περί Υπομονής 12:3/α), 19:9 (Περί Υπομονής 12:5/), 19:12 (Περί Υπομονής 13:5/α), 26:41 (Περί Υπομονής 13:7/α), 6:2 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 13:3/ε), 6:3 (Περί του Καλύμματος των Παρθένων 13:4/α) 10:26 (Περί Καλύμματος Παρθένων 14:5/α), 10:26 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 16:1/α), 22:30 (Περί Στολισμού των Γυναϊκών-1

2:5/α), 5:48 (Περί του Στολισμού των Γυναικών 1:4/α), 5:17 (Περί του Στολισμού των Γυναικών-2 2:4/α), 5:28 (Περί του Στολισμού των Γυναικών-2 2:4/ε), 19:19 (Περί του Στολισμού των Γυναικών-2 2:5/α), 5:36 (Περί Στολισμού των Γυναικών-2 6:3/α), 6:27 (Περί Στολισμού των Γυναικών-2 7:2/α), 19:12 (Περί του Στολισμού των Γυναικών-2 9:7/ε), 5:16 (Περί του Στολισμού των Γυναικών-2 13:1/α), 5:14 (Περί του Στολισμού των Γυναικών-2 13:1/α), 6:24 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 1:1/ε), 26:52 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 11:2/α), 6:24 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 12:4/α), 3:10 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 13:2/α), 6:27 (Περί των Θεαμάτων 23:4/α), 6:24 (Περί των Θεαμάτων 26:4/α), 5:28 (Περί της Ειδωλολατρίας 2:3/α), 5:20 (Περί της Ειδωλολατρίας 2:5/α), 18:8 (Περί της Ειδωλολατρίας 7:3/α), 5:34-37 (Περί της Ειδωλολατρίας 11:1/α), 19:21 (Περί της Ειδωλολατρίας 12:2/α), 4:21-22 (Περί της Ειδωλολατρίας 12:3/α), 9:9 (Περί της Ειδωλολατρίας 12:3/α), 19:26 (Περί της Ειδωλολατρίας 12:4/α), 10:33 (Περί της Ειδωλολατρίας 13:6/α), 5:16 (Περί της Ειδωλολατρίας 15:1/α), 22:21 (Περί της Ειδωλολατρίας 15:3/α), 5:14 (Περί της Ειδωλολατρίας 15:11/α), 8:20 (Περί της Ειδωλολατρίας 18:5/α), 11:8 (Περί της Ειδωλολατρίας 18:5/α), (Περί Ειδωλολατρίας 19:3/ε), 26:52 (Περί της Ειδωλολατρίας 19:3/α), 8:5 (Περί της Ειδωλολατρίας 19:3/α), 12:37 (Περί της ειδωλολατρίας 20:1/α), 5:44 (Περί της Ειδωλολατρίας 21:5/α), 5:28 (Περί της Ειδωλολατρίας 23:3/α), 5:14 (Προς Μάρτυρες 2:4/α), 6:21 (Προς Μάρτυρες 2:10/α), 26:41 (Προς Μάρτυρες 4:1), 3:12 (Περί της Φυγής Κατά τον διωγμό 1:4/α), 6:13 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 2:4/α), 10:29 (Περί της Φυγής κατά το διωγμό 3:4/ε), 10:23 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 6:1/α), 10:5,6 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 6:2/α), 10:17 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 6:4/ε), 10:17 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 6:10/ε), 10:32 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 7:2/α), 10:33 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 7:2/α), 5:11 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 7:2/ε), 10:22 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 7:2/α), 10:28 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 7:3/ε), 10:37-39 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 7:4/ε), 26:38 (Περί της Φυγής κατά το

Διωγμό 8:2/α), 26:41 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 8:3/α), 26:39 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 8:4/α), 5:3 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 12:8/ε), 22:21 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 12:12/α), 5:42 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 13:1/ε), 5:40 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 13:2/α), 19:12 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 14:3/α), 20:16 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 14:3/α), 7:14 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 14:3/α), 22:37 (Σκορπιάδα 6:10/α), 23:35 (Σκορπιάδα, 8:3/α), 5:10 (Σκορπιάδα 9:1/α), 5:11-12 (Σκορπιάδα 9:2/α), 10:16 (Σκορπιάδα 9:4/α), 10:17-18 (Σκορπιάδα 9:4/α), 10:21 (Σκορπιάδα 9:4/α), 10:22 (Σκορπιάδα 9:5/α), 10:24 (Σκορπιάδα 9:6/α), 10:31 (Σκορπιάδα 9:8/α), 10:32-33 (Σκορπιάδα 9:8/α), 16:13 (Σκορπιάδα 10:3/α), 7:12 (Σκορπιάδα 10:3/α), 10:34-36 (Σκορπιάδα 10:17/α), 10:21-22 (Σκορπιάδα 10:17/α), 10:37 (Σκορπιάδα 11:1/α), 10:39 (Σκορπιάδα 11:1/α), 10:19-20 (Σκορπιάδα 11:3/ε), 25:36 (Σκορπιάδα 11:3/ε), 13:5-6 (Σκορπιάδα 11:3/ε), 20:20-23 (Σκορπιάδα 12:8/ε), 22:21 (Σκορπιάδα 14:2/α) 16:23 (Σκορπιάδα 15:6/α)

ΜΑΡΚΟΣ:

2:17(Β' Κλημ., 2:7/ε), 4:3(Α' Κλημ., 24:4/ε), 8:36(Β' Κλημ., 6:2/ε), 9:35(Πολ., Φιλ., 5:2/ε), 9:42(Α' Κλημ., 46:8/ε), 9:43,48(Μαρτ., Πολ., 2:3/αε), 10:23-24(Ερμάς 20:2-3, Παραβ., 9η/α), 11:9(Διδ., 12:1/ε), 14:21(Α' Κλημ., 46:8/ε - Ερμάς 2:5, 4η Αποκ./ε), 16:18(Παπ./ε)

1:4 (Περί Μετανοίας 2:5/α), 11:30 (Περί Βαπτίσματος 10:1/α), 1:4 (Περί Βαπτίσματος 10:6/α), 1:2 (Περί Βαπτίσματος 10:6/α), 14:13 (Περί Βαπτίσματος 19:1/α), 2:21-22 (Περί Προσευχής 1:1/ε), 9:5 (Περί Νηστείας 6:7/ε), 7:15 (Περί Υπομονής 8:5/α), 10:28 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 1:9/ε), 4:28 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 1:11/ε), 5:11 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 2:6/ε)

ΛΟΥΚΑΣ:

3:17(Μαρτ., Πολ., 11:2/αε), 5:32(Β' Κλημ., 2:4/αε), 6:2-4(Διδ., 8:2/α), 6:27,28(Πολ., Φιλ., 12:3/ε - Διδ., 1:3/α), 6:29,30(Διδ., 1:4/α), 6:31,37(Α' Κλημ., 13:2/ε, Β' Κλημ., 13:4/ε), 6:32,33,35(Διδ., 1:3/α), 6:36-38(Πολ., Φιλ., 2:3/αε), 8:5(Α' Κλημ., 24:5/ε), 11:2-4(Διδ., 3:2/αε), 12:4,5(Β' Κλημ., 5:4/αε), 12:8(Β' Κλημ., 3:2/αε), 12:27(Β' Κλημ., 4:5/α),

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ - Χωρία

12:35,40(Διδ., 14:1/α), 14:38(Διδ., 12:1/ε),
16:10-11(Β' Κλημ., 8:5/ε), 16:13(Β' Κλημ., 6:1/αε),
17:1,2(Α' Κλημ., 46:8/ε), 21:12(Διδ., 16:4/α),
22:22(Α' Κλημ., 46:8/ε), 24:39(Ιγν., Συμρν., 3:2/α)

3:4-6(Περί Μετανοίας 2:5/α), 22:61(Περί Μετανοίας 3:2/α), . 8:17(Περί Μετανοίας 6:10/α),
15:7-10 (Περί Μετανοίας 8:3/ε), 15:3-7 (Περί Μετανοίας 8:5/ε), 15:11-32 (Περί Μετανοίας 8:6/α), 15:29-32 (Περί Μετανοίας 8:7/ε), 23:43 (Περί Μετανοίας 12:9/α), 18:27 (Περί Βαπτίσματος 2:3/α 3:16 (Περί Βαπτίσματος 10:7/α), 3:4 (Περί Βαπτίσματος 12:4/α), 12:50 (Περί Βαπτίσματος 16:1/α), 6:30 (Περί Βαπτίσματος 18:1/α), 11:2 (Περί προσευχής 1:2/α), 22:42 (Περί Προσευχής 4:5/α), 11: 11 (Περί Προσευχής 6:3/α), 11:5-9 (Περί Προσευχής 6:3/ε), 12:29 (Περί Προσευχής 6:4/α), 12:16-20 (Περί προσευχής 6:4/ε), 6:37 (Περί Προσευχής 7:3/α), 22:40 (Περί προσευχής 8:4/α), 11:48(Περίπροσευχής14:1/ε),1:11(Περί Προσευχής 16:6/ε), 18:9-14 (Περί προσευχής 17:2/α), 10:5 (Περί Προσευχής 26:2/α), 12:48 (Περί Νηστείας 4:4/ε), 2:16-18 (Περί Νηστείας 8:1/α), 18:1 (Περί Νηστείας 10:3/ε), 7:34 (Περί Νηστείας 15:6/α), 9:51-56 (Περί Υπομονής 3:6/α), 3:11 (Περί Υπομονής 7:10/α), 16:9 (Περί Υπομονής 7:10/α), 6:37 (Περί Υπομονής 10:7/α), 6:47 (Περί Υπομονής 12:3/α), 15:3-6 (Περί Υπομονής 12:6/α), 15:11-32 (Περί Υπομονής 12:7/α), 21:19-KMN(Περί Υπομονής 15:2/α), 1:26-27 (Περί Καλύμματος Παρθένων 6:2/ε), 1:52 (Περί Καλύμματος Παρθένων 15:2/α), 20:5 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 12:4/α), 20:25 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:2/α), 14:28-30 (Περί Ειδωλολατρείας 12:1/ε), 6:20 (Περί Ειδωλολατρείας 12:2/α), 12:22-24 (Περί Ειδωλολατρείας 12:2/α), 12:27-28 (Περί Ειδωλολατρείας 12:2/α), 9:62 (Περί Ειδωλολατρείας 12:2/α), 16:13 (Περί Ειδωλολατρείας 12:2/α), 9:23 (Περί Ειδωλολατρείας 12:2/α), 9:59-60 (Περί Ειδωλολατρείας 12:3/α), 16:19-31 (Περί Ειδωλολατρείας 13:4/ε), 3:12-13 (Περί Ειδωλολατρείας 19:3/α), 1:20,22,62,63 (Περί της Ειδωλολατρείας 23:6/α), 22:31-32 (Περί Φυγής στο Διωγμό 1:3/), 22:31-32 (Περί της Φυγής στο Διωγμό 2:4/α), 8:18 (Περί της Φυγής στο Διωγμό 11:2/α), 16:9 (Περί της Φυγής στο Διωγμό 13:4/α), 12:8 (Σκορπιάδα 10:4/α), 18:7 (Σκορπιάδα 11:3/ε)

ΙΩΑΝΝΗΣ:

3:8(Ιγν., Φιλ., 7:1/ε), 4:10(Ιγν., Ρωμ., 7:2/ε - Ιγν., Συμρν., 7:1/ε), 5:29(Μαρτ., Πολ., 14:2/ε), 6:35(Ιγν., Ρωμ., 7:3/ε), 8:29(Ιγν., Μαγν., 8:2/ε), 10:18(Ερμάς 6:3, 5η Παρ./ε), 14:2(Παπίας/α)

14:6(Περί Μετανοίας 4:4/α), 13:10 (Περί Μετανοίας 6:17/ε), 3:4 (Περί Μετανοίας 5:5/α), 5:4 (Περί Βαπτίσματος 5:6/α), 3:3 (Περί Βαπτίσματος 6:1/α), 2:7-9, 4:6, 4:14, 13:5 Περί Βαπτίσματος 9:4/ε), 16:7 (Περί Βαπτίσματος 10:4/α), 3:31 (Περί Βαπτίσματος 10:7/α), 4:2 (Περί Βαπτίσματος 11:1/α), 3:5, 6:47 (Περί Βαπτίσματος 12:1/α), 13:10 (Περί Βαπτίσματος 12:3/α), 13:10(Περί Βαπτίσματος 12:8/α), 3:5 (Περί Βαπτίσματος 13:3/α), 5:6 (Περί Βαπτίσματος 16:1/α), 19:34 (Περί Βαπτίσματος 16:1/α), 3:30 (Περί προσευχής 1:3/α), 3:31-32 (Περί Προσευχής 1:3/α), 1:12 (Περί Προσευχής 2:1/α), 10:30 (Περί Προσευχής 2:5/α), 5:43 (Περί Προσευχής 3:1/α), 12:28 (Περί Προσευχής 3:2/α), 17:6 (Περί Προσευχής 3:1/α), 6:38 (Περί Προσευχής 4:3/α), 6:35 (Περί Προσευχής 6:2/α), 6:33 (Περί Προσευχής 6:2/α), 4:23-24 (Περί Προσευχής 28:2/α), 1:17 (Περί Υπομονής 6:3/α), 14:6 (Περί Καλύμματος Παρθένων 1:1/α), 16:12-13 (Περί Καλύμματος Παρθένων 1:7/α), 14:26 (Περί Καλύμματος Παρθένων 1:7/ε), 16:13 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 1:11/ε), 5:44 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 2:4/ε), 5:34 (Περί του Στολισμού των Γυναϊκών-2 13:1/α), 3:21 (Περί του Στολισμού των Γυναϊκών-2 13:2/ε), 13:1-5 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 8:3/α), 16:20 (Περί Θεαμάτων 28:2/α), 13:1-17 (Περί Ειδωλολατρείας 18:6/ε), 18:36 (Περί Ειδωλολατρείας 18:6/α), 6:15 (Περί Ειδωλολατρείας 18:6/α), 10:12 (Περί Φυγής στο Διωγμό 11:2/α), 21:18 (Σκορπιάδα 15:3/α)

ΠΡΑΞΕΙΣ:

1:25(Ιγν., Μαγν., 5:1/ε), 2:24(Πολ., Φιλ., 1:3/α), 2:35(Α' Κλημ., 2:1/ε), 4:32(Διδ., 4:8/ε), 7:27-28(Α' Κλημ., 4:10/αε), 10:41(Ιγν., Συμρν., 3:3/ε), 10:42(Β' Κλημ., 1:1/ε - Πολ., Φιλ., 2:1/ε), 21:14 (Μαρτ., Πολ., 7:1/ε), 26:18(Πολ., Φιλ., 12:2/ε)

8:38 (Περί Βαπτίσματος 4:3/ε), 4:27 (Περί Βαπτίσματος 7:1/α), 18:25 (Περί Βαπτίσματος 10:4/α), 9:18 (Περί Βαπτίσματος 12:1/ε), 9:6 (Περί Βαπτίσματος 13:4/α), 8:38 (Περί Βαπτίσματος 18:2/ε), 8:26 (Περί Βαπτίσματος

18:2/ε), 8:39 (Περί Βαπτίσματος 18:2/α), 9:15 (Περί Βαπτίσματος 18:3/α), 1:11 (Περί Βαπτίσματος 19:2/ε), 16:25 (Περί Προσευχής 24:1/α), 27:35 (Περί Προσευχής 24:1/α), 2:1-4,14,15 (Περί Προσευχής 25:2/α), 10:9 (Περί προσευχής 25:3/α), 3:1 (Περί Προσευχής 25:4 3:1 (Περί Νηστείας 2:3/α), 10:30 & 44-46 (Περί Νηστείας 8:4/α), 10:9 (Περί προσευχής 10:2/α), 2:1-4,13-14 (Περί Νηστείας 10:3/α), 7:59-60 (Περί Υπομονής 14:1/α), 19:20 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:4/α), 8:9-24 (Περί της Ειδωλολατρίας 9:6/ε), 13:6-11 (Περί της Ειδωλολατρίας 9:6/ε), 15:1-31 (Περί της Ειδωλολατρίας 24:3/ε), 21:13 (Περί της Φυγής στο Διωγμό 6:10/α), 8:20 (Περί της Φυγής στο Διωγμό 12:6/α), 4:34-35 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 12:9/α), 24:26 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 12:9/α), 28:3 (Σκορπιάδα 1:4/ε), 21:11:14 (Σκορπιάδα 15:4/ε)

ΡΩΜΑΙΟΥΣ:

1:3(Ιγν., Ρωμ., 7:3/ε), 1:4(Ιγν., Συμρ., 1:1/ε), 1:30-32(Α' Κλημ., 35:5/α), 2:24(Β' Κλημ., 13:2/ε), 4:9(Βαρν., 13:7/α), 4:17(Β' Κλημ., 1:8/αε), 5:12(Α' Κλημ., 3:4/ε), 7:9(Διδ., 5:3/αε), 9:20(Α' Κλημ., 27:5/ε), 12:9(Διδ., 5:2/ε), 13:1(Μαρτ., Πολ., 10:2/ε), 14:1-12(Πολ., Φιλ., 6:2/α), 20:35(Διδ., 1:5/αε),

14:17 (Περί προσευχής 12:1/ε), 16:16 (Περί Προσευχής 18:3/ε), 1:10 (Περί Νηστείας 2:8/ε), 13:13 (Περί Νηστείας 9:9/α), 14:21 (Περί Νηστείας 15:3/α), 14:18 (Περί Νηστείας 15:3/α), 14:2 (Περί Νηστείας 15:3/α), 14:4 (Περί Νηστείας 15:3/α), 14:6 (Περί Νηστείας 15:3/α), 7:8 (Περί Υπομονής 1:1/α), 3:13 (Περί Υπομονής 6:6/α), 12:17 (Περί Υπομονής 10:3/α), 4:11,16 (Περί του Στολισμού των Γυναϊκών-2/α), 2:14 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 6:1/ε), 1:26-27 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 6:1/ε), 8:20 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 8:20/ε), 1:20 (Περί των Θεμάτων 2:1/ε), 12:15 (Περί της Ειδωλολατρίας 13:2/α), 2:24 (Περί της Ειδωλολατρίας 14:2/α), 13:1 (Περί της Ειδωλολατρίας 15:7/α), 1:20 (Προς Σκάπουλα 2:1/ε), 8:32 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 12:3/α), 4:7-8 (Σκορπιάδα 6:10/α), 8:32 (Σκορπιάδα 7:4/α), 4:25 (Σκορπιάδα 7:5/ε), 11:34 (Σκορπιάδα 7:6/α), 5:3-4 (Σκορπιάδα 13:3/α), 8:17-18 (Σκορπιάδα 13:4/α), 8:35-39 (Σκορπιάδα 13:4/α), 13:3-4 (Σκορπιάδα 14:1/α), 13:7 (Σκορπιάδα 14:2/α)

Α' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ:

2:9(Α' Κλημ., 34:8/αε - Β' Κλημ., 11:7/αε - Β' Κλημ., 14:5/ε - Μαρτ., Πολ., 2:3/ε), 4:4(Ιγν., Ρωμ., 5:1/ε), 5:2(Α' Κλημ., 2:6/ε), 6:2(Πολ., Φιλ., 11:2/α), 6:9(Ιγν., Φιλ., 3:3/ε - Πολ., Φιλ., 5:3/αε), 7:40(Ερμάς 4:2, 4η Εντ./α), 8:21(Πολ., Φιλ., 6:1/ε), 9:27(Ιγν., Τραλ., 12:3/ε), 10:21(Αριστ., Απολ., 15 κεφ./ε), 11:1(Ιγν., Φιλ., 7:2/ε), 12:13-14(Α' Κλημ., 37:5/ε), 13:3-7(Α' Κλημ., 49:5/ε), 14:22(Διδ., 10:6/ε), 14:25(Πολ., Φιλ., 4:3/ε), 15:8(Ιγν., Ρωμ., 9:2/α), 15:25-26(Παπίας/α), 15:58(Πολ., Φιλ., 14/α),

6:3 (Περί Μετανοίας 7:7/ε), 12:26 (Περί Μετανοίας 10:5/ε), 1:27 (Περί Βαπτίσματος 2:3/α), 1:21 (Περί Βαπτίσματος 2:3/α), 1:7 (Περί Βαπτίσματος 14:1/α), 1:13-16 (Περί βαπτίσματος 14:1/ε), 6:12 (Περί Βαπτίσματος 17:2/α), 14:34 (Περί Βαπτίσματος 17:4/ε), 14:34-35 (Περί Βαπτίσματος 17:5/ε), 11:3-16 (Περί προσευχής 15:2/ε), 11:1-16 (Περί Προσευχής 20:1/ε), 15:5 (Περί Προσευχής 21:2/α), 7:34 (Περί Προσευχής 22:2/α), 11:5 (Περί Προσευχής 22:4/α), 11:10 (Περί Προσευχής 22:5/α), 4:7 (Περί Προσευχής 22:9/α), 10:5 (Περί Νηστείας 2:4/ε), 8:8 (Περί Νηστείας 2:7/α), 2:14 (Περί Νηστείας 3:2/α), 10:7 (Περί Νηστείας 6:2/α), 9:27 (Περί Νηστείας 8:2/ε), 10:25 (Περί Νηστείας 15:5/α) 10:4 (Περί Υπομονής 5:24/α), 13ο κεφ. (Περί Υπομονής 12:8/α), 13ο κεφ. (Περί Υπομονής 12:9/α), 7:34-35 (Περί Υπομονής 13:5/α), 7ο κεφ. (Περί Καλύμματος των Παρθένων 4:3/α), 7:34 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 4:3/α), 11:3 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 7:2/α), 11:6 (Περί του Καλύμματος των Παρθένων 7:2/α) 9:10 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 7:3/α), 11:14-15 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 7:8/ε), 11:3 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 8:1/ε), 11:16 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 8:8/α), 14:34-35 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 9:2/ε), 4:7 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 13:6/α), 11:14 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 16:2/ε), κοίτα 11ο κεφ. (Περί Καλύμματος των Παρθένων 16:6/α), 11:6 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 17:3/α), 4:4 (Περί του Μανδύα 1:3/α), 3:16-17 & 6:19-20 (Περί του Στολισμού των Γυναϊκών-2 1:1/α), 10:24 (Περί του Στολισμού των Γυναϊκών-2 2:5/α), 3:21, 5:6 (Περί του Στολισμού των Γυναϊκών 3:2/α), 7:34 (Περί του Στολισμού των Γυναϊκών 4:1/α), 7:32 (Περί του Στολισμού των Γυναϊκών-2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ - Χωρία

4:1/α), 15:53 (Περί Στολισμού των Γυναικών-2 6:4/α), 11:2-16 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 7:2/ε), 15:50-54 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 7:3ε), 7:31 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 9:6/α), 7:30 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 9:6/α), 7:29 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 9:6/α), 7:29 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 9:ε), 10:11 (Περί Στολισμού των Γυναικών-2 9:8/α), 10:23 (Περί Στολισμού των Γυναικών-2 10:6/α), 11:14 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 6:1/α), 10:10 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 7:8/ε), 10:28 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 10:5/α), 10:14 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 10:6/α), 6:1 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 11:2/α), 8:10 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 11:3/α), 7:39 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:5/ε), 11:10 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 14:2/α), 8:4 (Περί Θεαμάτων 13:1/α), 10:21 (Περί των Θεαμάτων 13:4/α), 7:20 (Περί Ειδωλολατρείας, 5:1/α), 10:20 (Περί Ειδωλολατρείας 9:7/α), 10:28 (Περί Ειδωλολατρείας 10:2/ε), 10:31-33 (Περί Ειδωλολατρείας 14:3/ε), 9:22 (Περί Ειδωλολατρείας 14:4/α), 5:10 (Περί Ειδωλολατρείας 14:5/α), 9:19 (Περί Ειδωλολατρείας 18:5/α), 5:10 (Περί Ειδωλολατρείας 24:2/α), 10:20 (Προς Σκάπουλα 2:1/ε), 6:2 (Προς Μάρτυρες 2:4/α), 9:24 (Προς Μάρτυρες 3:3/α), 9:25 (Προς Μάρτυρες 3:5/α), 1:27 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 2:2/α), 15:28 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 9:2/ε), 15:41 (Σκορπιάδα 6:8/α),

Β' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ:

4:14 (Πολ., Φιλ., 2:2/ε), 6:18 (Μαρτ., Πολ., 14:1/α),

4:4 (Περί Μετανοίας 1:1/ε), 12:4 (Περί Μετανοίας 12:4/α), 1:4 (Περί Βαπτίσματος 9:3/α), 10:13 (Περί Προσευχής 22:10/α), 11:27 (Περί Νηστείας 8:4/α), 6:15 (Περί Στολισμού των Γυναικών-1 2:5/α), 5:1 (Περί Στολισμού των Γυναικών-2 6:4/α), 8:21 (Περί του Στολισμού των Γυναικών-2 13:1/α), 6:15 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 10:7/α), 6:14 (Περί της Ειδωλολατρείας 13:3/α), 2:15 (Προς Μάρτυρες 2:4/α), 12:9 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 2:2/ε), 12:7 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 2:8/α), 11:23-25 (Σκορπιάδα 13:5/α), 12:10 (Σκορπιάδα 13:6/α), 4:8-10 (Σκορπιάδα 13:7/α), 4:16-18 (Σκορπιάδα 13:8/α).

ΓΑΛΑΤΑΣ:

1:10 (Ιγν., Ρωμ., 2:1/ε), 2:9 (Α' Κλημ., 5:2/ε), 3:28 (Β' Κλημ., 12:5/ε), 4:26 (Πολ., Φιλ., 3:3/ε), 4:27 (Β' Κλημ., 2:1/αε), 5:17 (Πολ., Φιλ., 5:3/αε), 5:21 (Ιγν., Φιλ., 3:3/ε), 6:7 (Πολ., Φιλ., 5:1/ε),

5:1 (Περί Νηστείας 2:4/ε), 4:10 (Περί Νηστείας 2:6/α), 3:16 (Περί Υπομονής 6:3/α), 3:13 (Περί Υπομονής 8:4/ε), 5:23 (Περί Υπομονής 10:1/α), 4:4 (Περί Καλύμματος Παρθένων 6:α), 4:4 (Περί Καλύμματος Παρθένων 6:6/α), 6:13 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 3:2/α), 4:31 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 7:2/ε), 1:10 (Περί Ειδωλολατρίας 14:3/α), 5:1 (Προς Μάρτυρες 2:4/α), 3:13 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 12:3/α)

ΕΦΕΣΙΟΥΣ:

1:13 (Β' Κλημ., 14:2/ε), 2:8,9 (Πολ., Φιλ., 1:3/αε), 4:2 (Ιγν., Πολ., 1:2/ε), 4:17 (Β' Κλημ., 19:2/ε), 4:26 (Πολ., Φιλ., 12:1/αε), 5:5 (Πολ., Φιλ., 5:3/αε), 5:25 (Ιγν., Πολ., 5:1/αε), 6:5 (Διδ., 4:11/α), 6:8 (Ιγν., Φιλ., 2:1/ε), 6:9 (Διδ., 4:10/ε), 6:11 (Ιγν., Πολ., 6:2/ε)

4:5 (Περί Βαπτίσματος 15:1/α), 4:26 (Περί Προσευχής 11:3/ε), 4:30 (Περί προσευχής 12:1/ε), 4:27 (Περί Προσευχής 23:2/ε), 6:18 (Περί Προσευχής 23:4/α), 6:18 (Περί Προσευχής 28:3/α), 5:32 (Περί Νηστείας 3:2/α), 2:22-24 (Περί Νηστείας 8:2/ε), 6:18 (Περί Νηστείας 10:3/ε), 4:26 (Περί Υπομονής 12:4/α), 4:1-6 (Περί Καλύμματος των Παρθένων 2:3/ε), 1:4-5 (Περί Στολισμού των Γυναικών-2 9:7/ε), 2:17 (Περί των Θεαμάτων 2:5/α), 4:30 (Προς Μάρτυρες 1:3/α), 5:8 (Προς Μάρτυρες 2:4/α), 5:2 (Προς Μάρτυρες 2:4/α), 4:27 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 9:2/ε), 5:16 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 9:2/ε), 6:16 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 9:2/ε)

ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ:

1:23 (Ιγν., Ρωμ., 6:1/ε), 2:4 (Μαρτ., Πολ., 1:2/α), 2:16 (Πολ., Φιλ., 9:2/ε), 3:10 (Ιγν., Ρωμ., 6:3/ε), 3:18 (Πολ., Φιλ., 12:3/ε),

4:6-7 (Περί Προσευχής 11:1/ε), 3:19 (Περί Νηστείας 16:8/α) 1:23 (Περί Υπομονής 9:5/α), 3:2 (Περί Υπομονής 10:2/α), 3:8 (Περί Υπομονής 13:1/α), 3:19 (Περί Υπομονής 16:3/α), 1:10 (Περί Καλύμματος Παρθένων 3:2/α), 3:19 (Περί Καλύμματος Παρθένων 14:3/ε), 1:20

(Περί Στολισμού Γυναικών-2 3:3/α), 1:20 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 11:2/α), 3:15 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου-2 4:6/α), 4:3 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:1/α), 3:20 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:4/α), 1:23 (Περί Θεαμάτων 28:4/ε), 3:20 (Προς Μάρτυρες 3:3/α), 1:29-30 (Σκορπιάδα 13:9/α), 2:17:18 (Σκορπιάδα 13:9/α)

ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ:

1:7(Πολ., Φιλ., 8:1/ε), 1:16(Ιγν., Τραλ., 5:2/ε - Ιγν., Ρωμ., 5:3), 1:23(Ιγν., Εφ., 10:2/ε),

4:2 (Περί Νηστείας 10:3/ε), 3:8 (Περί Θεαμάτων 15:2/ε), 6:14 (Περί Θεαμάτων 26:4/α), 3:5 (Περί Ειδωλολατρίας 11:1/α)

Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ: 5:23(Ιγν., Φιλ., 11:2/α)

5:17 (Περί Προσευχής 23:4/α), 4:16 (Περί Προσευχής 29:3/α), 4:13 (Περί Υπομονής 9:1/α), 5:21 (Περί Καλύμματος Παρθένων 16:4/α), 4:13-17 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 7:3/ε), 5:23 (Περί Στολισμού των Γυναικών-2 7:3/ε), 4:11 (Περί Ειδωλολατρίας 5:2/α), 5:14 (Περί Φυγής κατά το Διωγμό 9:2/ε), 5:5 (Περί Φυγής κατά το Διωγμό 9:2/ε)

Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ: 3:15(Πολ., Φιλ., 11:3/ε)

3:8 (Περί Ειδωλολατρίας 5:2/α), 1:4-5 (Σκορπιάδα 13:2/α)

Α' ΤΙΜΟΘΕΟΥ: 1:1(Ιγν., Μαγν., 11/ε - Ιγν., Τραλλ., Εισαγωγή/ε & 2:2/ε - Ιγν., Φιλ., 11:2/ε), 1:4(Ιγν., Μαγν., 8:1/αε), 2:2(Πολ., Φιλ., 12:3/ε), 5:15(Πολ., Φιλ., 12:3/ε), 6:7-10(Πολ., Φιλ., 4:1/α),

1:15 (Περί Μετανοίας 4:2/α), 2:12 (Περί Βαπτίσματος 1:3/ε), 5:22 (Περί Βαπτίσματος 18:1/α), 2:1 (Περί Προσευχής 3:4/α), 3:8 (Περί Προσευχής 13:1/α), 2:1 (Περί Προσευχής 19:5/α), 2:18 (Περί Προσευχής 23:4/α), 4:3 (Περί Νηστείας 2:4/ε), 4:1-2 (Περί Νηστείας 2:5/α), 5:23 (Περί Νηστείας 9:9/α), 4:3 (Περί Νηστείας 15:1/α) 6:10 (Περί Υπομονής 7:5/α), 5:3,9,10 (Περί Υπομονής 13:5/α), 4:8 (Περί Υπομονής 14:7/α), 2:11-12 (Περί Καλύμματος Παρθένων 9:2/ε), 5:9 (Περί Καλύμματος Παρθένων 9:6/α), 4:4,5 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 9:7/α), 5:23 (Περί

Στρατιωτικού Στεφάνου 8:1/α), 2:9 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 14:2/α), 6:10 (Περί της Ειδωλολατρίας 11:1/α), 1:19 (Περί της Ειδωλολατρίας 11:1/α), 6:12 (Προς Μάρτυρες 3:3/α), 1:20 (Περί Φυγής στο Διωγμό 2:9/ε)

Β' ΤΙΜΟΘΕΟΥ: 2:4(Ιγν., Πολ., 6:2/ε), 2:12(Πολ., Φιλ., 5:2/α), 4:10(Πολ., Φιλ., 9:2/ε)

4:13 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 8:3/α), 4:8 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 15:1/α) 2:4, 4:8 (Προς Μάρτυρες 3:3/α), 4:8 (Προς Μάρτυρες 5:2/α), 1:15 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 2:9/ε), 4:6-8 (Σκορπιάδα 13:10/α), 2:11-13 (Σκορπιάδα 13:11/α), 1:8 (Σκορπιάδα 13:11/α), 1:7 (Σκορπιάδα 13:11/α)

ΤΙΤΟΣ:

1:14(Ιγν., Μαγν., 8:1/ε), 3:1(Α' Κλημ., 2:7/ε), 3:9(Ιγν., Μαγν., 8:1/ε), 4:8(Ιγν., Μαγν., 6:1/ε)

1:15 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 10:4/α), 3:1 (Περί Ειδωλολατρίας 15:7/α)

ΕΒΡΑΙΟΥΣ:

1:3-4(Α' Κλημ., 36:2/ε), 1:5(Α' Κλημ., 36:3/α), 10:23(Β' Κλημ., 11:6/ε), 11:37(Α' Κλημ., 17:1/ε), 12:17(Α' Κλημ., 7:5/ε), 13:17(Διδ., 4:1/α)

8:11 (Περί Μετανοίας 6:14/α), 2:4 (Περί Βαπτίσματος 20:5/α), 8:13-ΚΜΝ (Περί Προσευχής 1:2/α), 13:10 (Περί Προσευχής 11:1/ε), 5:8 (Περί Υπομονής 3:3/α), 10:34 (Περί Υπομονής 7:4/α), 10:30 (Περί Υπομονής 10:6/α), 11:40 (Περί Καλύμματος Παρθένων 1:8/ε), 8:11 (Περί Στολισμού Γυναικών-1 1:1/ε)

ΙΑΚΩΒΟΥ

1:6(Ερμάς 8, 9η Εντ./ε), 1:21(Ερμάς 1:1, 6η Παρ./ε), 2:7(Ερμάς 6:4, Πρβ., 8η/ε), 2:23(Α' Κλημ., 17:2/α), 4:6(Ιγν., Εφ., 5:3/αε), 4:12(Ερμάς 4:3, 12η Εντ./α), 5:16(Διδ., 4:14/αε),

1:13 (Περί προσευχής 8:2/ε), 5:17-20 (Περί Προσευχής 29:1/α), 3:8 (Περί Υπομονής 6:6/α)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ - Χωρία

Α' ΠΕΤΡΟΥ:

1:8(Πολ., Φιλ., 1:3/α), 1:13(Πολ., Φιλ., 2:1/α), 1:21(Πολ., Φιλ., 2:1/α), 2:9(Α' Κλημ., 59:2/ε), 2:11(Πολ., Φιλ., 5:3/αε - Διδ., 1:4/α), 2:12(Πολ., Φιλ., 10:2/α), 2:22(Πολ., Φιλ., 8:1/α), 2:23(Γγν., Εφ., 10:3/ε), 2:24(Πολ., Φιλ., 8:1/ε), 3:9(Πολ., Φιλ., 2:2/ε), 4:7(Πολ., Φιλ., 7:2/ε), 4:8(Α' Κλημ., 49:5/α - Β' Κλημ., 16:4/α), 5:7(Ερμάς 2:5, 4η Αποκ./ε)

2:8 (Περί Μετανοίας 7:9/α), 1:3-6 (Περί Προσευχής 20:2/ε), 5:2 (Περί Προσευχής 28:1/α), 3:3 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 14:2/ε), 4:8 (Σκορπιάδα 6:10/α), 2:19-20 (Σκορπιάδα 12:2/α), 4:12-16 (Σκορπιάδα 12:3/α), 2:13 (Σκορπιάδα 14:3/ε)

Β' ΠΕΤΡΟΥ:

1:4(Ερμάς 3:2, Αποκ., 4η/ε), 2:10(Διδ., 3:6/ε), 2:12-13(Μαρτ., Πολ., 10:2/α), 3:4(Α' Κλημ., 23:3/ε), 3:8(Βαρν., 15:4/ε),

3:7 (Περί Βαπτίσματος 8:5/ε), 1:6-KMN (Περί Υπομονής 15:3/α), 1:20 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 9:8/ε)

Α' ΙΩΑΝΝΟΥ:

3:8(Πολ., Φιλ., 7:1/ε), 4:2-3(Πολ., Φιλ., 7:1/αε), 4:18(Διδ., 10:6/ε)

1:5(Περίμετανοίας6:10/α),1:1(ΠερίΥπομονής 3:1/ε), 1:21 (Περί του Στρατιωτικού Στεφάνου 10:7/α), 3:15 (Περί της Ειδωλολατρείας 2:4/α), 3:16 (Περί της Φυγής στο Διωγμό 9:3/ε), 4:18 (Περί της Φυγής στο Διωγμό 9:3/α), 4:18 (Περί της Φυγής κατά το Διωγμό 9:3/α), 3:16 (Σκορπιάδα 12:4/ε), 4:18 (Σκορπιάδα 12:4/α)

Β' ΙΩΑΝΝΟΥ:

7(Πολ., Φιλ., 7:1/ε),

ΙΟΥΔΑ:

2(Μαρτ., Πολ., Εισαγωγή/ε), 22(Διδ., 2:7/ε), 24(Μαρτ., Πολ., 20:2),

14:15 (Περί Στολισμού Γυναικών-1 3:3/α)

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ:

4:11(Διδ., 10:3/ε), 21:5(Βαρν., 6:13/ε), 22:12(Βαρν., 21:3/ε), 22:18-19(Διδ., 4:13/ε),

2:27 (Περί Μετανοίας 4:3/α), 2:7 (Περί Μετανοίας 8:1/α), 2:4 (Περί μετανοίας 8:1/α), 2:20 (Περί Μετανοίας 3:2/α), 2:14-15 (Περί Μετανοίας 8:1), 2:7 (Περί Μετανοίας 12:9/α) 4:8 (Περί προσευχής 3:3/α), 6:10 (Περί Προσευχής 5:3/α), 8:3 (Περί Προσευχής 16:6/ε), 3:19 (Περί Υπομονής 11:4/α), 7:7 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 12:2/ε), 17:4 (Περί Στολισμού Γυναικών-2 12:2/α), 18:4 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 13:3/α), 4:4 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 14:2/ε), 2:10 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 15:1/α), 6:2 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 15:1/α), 5:1 (Περί Στρατιωτικού Στεφάνου 15:1/ε), 2:24 (Περί Ειδωλολατρείας 2:4/ε), 2:10 (Περί της Φυγής στο Διωγμό 1:5/ε), 21:8 (Περί της Φυγής στο Διωγμό 7:4/ε), 2:10 (Σκορπιάδα 12:5/α), 2:13 (Σκορπιάδα 12:7/α), 6:9 (Σκορπιάδα 12:9/α), 6:14 (Σκορπιάδα 12:10/α), 17:6 (Σκορπιάδα 12:11/α), 21:8 (Σκορπιάδα 12:11/α)

-IV-

Το Κίνημα της «Νέας Προφητείας»

Η πρώτη ηθική κατάπτωση στη ζωή της εκκλησίας που εμφανίστηκε από τις αρχές του 2ου αιώνα μ. Χ. και ο επακολουθήσας περιορισμός της ελευθερίας στη λατρεία και τις Χαρισματικές εκδηλώσεις, ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων και γέννησε το μεγάλο Κίνημα της «Νέας Προφητείας», που εμφανίστηκε το 156 μ. Χ. κατά τον Επιφάνιο ή το 172 μ.Χ. κατά τον Ευσέβιο Καισαρείας.

Ηγέτης του κινήματος υπήρξε ο Μοντανός, ένας ιερέυς των ειδώλων στη Φρυγία της Μ. Ασίας, ο οποίος στα μέσα της δευτέρας εκατονταετηρίδας μετά Χριστό προσηλυτίστηκε στη Χριστιανική πίστη και βαπτίστηκε. (Ευσ. Εκκλ. Ιστ. V:16,7 - Διδύμου, *Περί Τριάδος. III : 41.*) Αυτός κατέστη δοχείο του Αγίου Πνεύματος και απέκτησε χαρίσματα προφήτου και διδασκάλου. Άγνωστος αντιμοντανιστής συγγραφέας αναφέρει: «Λέγεται ότι υπάρχει κάποια κόμη εις την Μυσίαν της Φρυγίας καλουμένη Αρδαβού, εκεί διά πρώτην φοράν ένας από τους νεόπιστους ονομαζόμενος Μοντανός επί ανθυπάτου Ασίας του Γράτου...ενεπνεύσθη» (Ευσ. Εκκλ. Ιστ. V-16,7). Μαζί του ο Μοντανός είχε δύο προφήτισσες, την Μαξιμίλλα (+179) και την Πρίσκιλλα. Βεβαίως υπάρχουν πληροφορίες για την ύπαρξη τότε πλήθους Μοντανιστών προφητών/διδασκάλων όπως ο Αστέριος, ο Ουρβανός, ο Θεμίσιων, ο Πρόκλος, ο Θεόδοτος, κ.α. (*Επιφάνιος, Καισαρείας Φιρμιλλιανός, Απολλώνιος κ.λ.π.*)

Δυστυχώς δεν διασώθηκαν Μοντανιστικά συγγράμματα, αλλά ούτε και η γόνιμη τότε Χαρισματική φιλολογία της κρατούσης εκκλησίας, και τα υπάρχοντα στοιχεία είναι γεμάτα εμπάθεια και από τους συγγραφείς που έζησαν πολύ αργότερα. Υπάρχει μεγάλη σύγχυση και διαστρέβλωση σχετικά με όλα τα γεγονότα και τα χαρακτηριστικά του κινήματος. Δεν έχουμε δηλαδή αρχέγονες πηγές. (Κοίτα: Pierre de Labrielle, «*La Crise Montaniste and Les Sources de l' Histoire du Montanisme*», Paris-1913)

Έτσι η **Νέα Προφητεία** «... ως ιστορικόν κίνημα δεν είναι επαρκώς γνωστός κατά την γένεσιν εξέλξιν και απόληξιν αυτού. Αι πληροφορίες ημών προέρχονται κυρίως εκ μεταγενεστέρας εποχής, ότε δηλαδή είχε οξυνθεί η διαμάχη της Εκκλησίας μετ' αυτού και οφείλονται αποκλειστικώς εις αντιμοντανιστικούς εκκλησιαστικούς συγγραφείς οι οποίοι συχνάκις δεν είναι εντελώς αμερόληπτοι. Ουδέν σύγγραμμα των Μοντανιστών διεσώθη πλην ορισμένων αποσπασμάτων εκ 'προφητικών λόγων' των αρχηγών αυτών...» **Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ**, σ. 336-337, Ι. Παναγοπούλου, ΑΘΗΝΑ -1979

Ο Ευσέβιος στην Εκκλησιαστική του ιστορία κάνει ελάχιστες και γεμάτες προκατάληψη αναφορές για τον Μοντανό και το κίνημά του.

«Τώρα ερχόμεθα εις το θέμα των οπαδών του Μοντανού, Αλκιβιάδου και Θεοδότου εις την Φρυγίαν, οι οποίοι προσφάτως τότε είχαν αρχίσει να διαδίδουν εις ευρύτερους κύκλους την αντίληψιν περί προφητείας. Βέβαια πολλά θαυματουργία του θείου χαρίσματος μέχρι τότε πραγματοποιούντο εις διαφόρους εκκλησίας και εγέννων εις πολλούς την πίστιν ότι προφήτεον και εκείνοι ... αυτός έγινε εκτός εαυτού και ευρισκόμενος σε κατάστασι τρέλας άρχισε να ωρύεται και να ανοητεύει και να προφητεύει περίεργα πράγματα κατά τρόπον διαφορετικό από την συνήθεια της εκκλησίας (:) ...» Ευσ. ΕΚΚΛ. ΙΣΤ. V: 3:4

Πρόκειται για υβρεολόγιο του χαμερπή προς τους εξουσιαστές Ωριγενιστή Ευσέβιου που έγραψε Εκκλησιαστική Ιστορία για να εξυπηρετήσει μια συγκεκριμένη Εκκλησιαστική πολιτική, άλλωστε για τον Ευσέβειο και η δημοκρατία ήταν «διαβολικό πολίτευμα»(civitas diaboli).

Για τους ανωτέρω λόγους ο έμμεσως διαδοχός του Σωκράτης ο Σχολαστικός ήδη απ' το 1ο κεφ. της δικής του Εκκλ. Ιστορίας δήλωσε: «Ο (Ευσέβειος) Παμφίλου ... (κι άλλοι όμοιοι με αυτόν) ... πολλά παραλείπουν είτε λόγω εμπάθειας, είτε λόγω προσωποληψίας...» Ήταν λοιπόν αναξιόπιστος και εμπαθής.

Η καλύτερη ίσως παγκόσμια πραγματεία σχετικά με την Νέα Προφητεία συντάχθηκε απ' τον καθηγητή της θεολογίας του πανεπιστημίου Αθηνών Β. Στεφανίδη στο έργο του «Εκκλησιαστική Ιστορία»:

«Ο Μοντανισμός δεν ήτο αίρεσις, αλλά σχίσμα διότι δεν έθιγε την δογματικήν διδασκαλίαν. Ο Μοντανός ήθελε να διατηρήση τας ενθουσιαστικάς τάσεις και εκδηλώσεις αυτών, αι οποίαι ήρχιζον να εκλείψωσιν. Οι Μοντανισταί ορθώς ονομάστηκαν παλαιοχριστιανοί. (HOMINES RELIGIONIS ANTIQUAE) ACTA ACHATII 4,8, Εκδ. GEBHARDI ΣΕΛ. 119, 12) -σ.σ. '...κατά τη βάπτισή του ο Μοντανός μίλησε γλώσσες και άρχισε να προφητεύει...' ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΕΚ-ΚΛΗΣΙΑΣ, υπό Κ.Σ.Λατουρέτ τ. Ι., σ. 128.- «Ο Μοντανός είχε εκστάσεις, οράσεις και προφητείας. Παρουσίαζεν εαυτόν ως όργανον του Θεού και μάλιστα του 'Παρακλήτου', ήτοι του Αγ. Πνεύματος. Παρίστα, 'ότι διά του στόματος αυτού ομίλει ο Θεός εις πρώτον πρόσωπον. 'Εγώ ο Κύριος ο Θεός ο Παντοκράτωρ' ιδέ Επιφανίου, Κατά Αιρέσεων 48:11 ή 'Εγώ ειμί ο Πατήρ, ο Υιός και ο Παράκλητος' ιδέ Διδύμου, του τυφλού, Περί Αγ. Τριάδος 3: 41.

Ταύτα παρεξηγούμενα έδωσαν αφορμή να πιστευθεί ότι ο Μοντανός εταύτιζεν εαυτόν μετά του Θεού και μάλιστα του Παρακλήτου.»-σ.σ. Στην αυτή παρανόηση και σύγχυση σχετικά με τον Μοντανό περιέπεσαν πολλοί πατέρες της εκκλησίας (π.χ. Μ. Βασίλειος, Επ. 188:1) και νεώτεροι συγγραφείς (π.χ. Βίνσον, Σύναν, «WORLD PENTECOST» - ISSUE 2, VOL. 8 και «ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΣΧΑΤΑΙΑΣ ΗΜΕΡΕΣ » σ. 27)-

«Ο Μοντανός ήθελε να διατηρήσει την αυστηρότητα του εκκλησιαστικού βίου η οποία ήτο αποτέλεσμα των ενθουσιαστικών τάσεων και η οποία μετ' αυτών άρχισε να εκλείπει. Εν τω Μοντανισμώ διετηρήθη η αντίληψις ότι τα βαρέα αμαρτήματα είναι περισσότερα των τριών και κατεκρίνετο η εκκλησία διότι συνεχώρη αυτά.»

- (σ.σ. Η αρχαία εκκλησία δεν μπορούσε να βεβαιώσει για τη συγχώρεση τους πιστούς που υπέπεσαν σε αμαρτήματα φόνου, ακολασίας ή βλασφημίας. Τους έθετε σε ισόβια μετάνοια.- «*Η εκκλησία συγχωρεί αμαρτίας αλλ' εγώ δεν συγχωρώ*» (POTEST ECCLESIA DONARE DELICTUM, SED NON FACIAM, NE ET ALIA DELIQUINT-Τερτυλλιανού, DE PUDICITIA 21) . «*Τούτο είναι το λόγιο διά του στόματος Μοντανιστού προφήτου πιθανώς μάλιστα αυτού του Μοντανού. Ο Μοντανός ψέγων ενταύθα την εκκλησίαν, εννοεί βεβαίως τη εκκλησίαν των μερών εκείνων της Μικράς Ασίας ήτοι Φρυγίας και Ασίας, πρέπει δε να δεχθώμεν ότι η εκκλησία αυτή, από των μέσων της Β' εκ'δας, χωρούσα πέραν των άλλων εκκλησιών, αι οποίαι παρείχον μόνον ισόβιον μετάνοιαν, αυτή εις τους βαρέως αμαρτάνοντας παρείχε πλήρη εκκλησιαστικήν αποκατάστασιν. Η εκκλησία δεν δικαιούται να συγχωρεί τα βαρέα αμαρτήματα... οι Μοντανιστές είχαν την γενικήν ιερωσύνην, όλοι ήσαν ιερείς... Οι Μοντανισταί ηύξησαν την αυστηρότητα του βίου της αρχαίας εκκλησίας... κι επιζητούσαν το μαρτύριον*» ΕΚΚΛ. ΙΣΤΟΡΙΑ, Β.Στεφανίδη, σ.78-80

Τα σκόρπια λόγια Μοντανιστών που διασώθηκαν μέσα στα γραπτά των αντιπάλων τους -αν όχι νοθευμένα- ελάχιστα μας διαφορίζουν:

«*Μετ' εμέ προφήτις ουκέτι έσται, αλλά συντέλεια*» Επιφανίου, Παν., 48:2:4 «*Ιδού ο άνθρωπος ωσει λύρα, καγώ επισταμαι ωσει πλήκτρο, ο άνθρωπος κοιμάται καγώ γρηγορώ, ιδού Κύριος εξιστάνων καρδιάς ανθρώπων και διδούς σοφίαν ανθρώποις.*» Επιφανίου, Παν., 48:2:1

«*Τις λέγει τον υπέρ άνθρωπον σωζόμενον; Λάμπει γαρ φησίν ο άνθρωπος υπέρ τον ήλιον εκατονταπλασίονα, οι δε μικροί εν υμίν λάμπουσι εκατονταπλασίονα υπέρ την σελήνην*» Επιφ., Παν., 48:10: 3 «*Εγώ Κύριος ο Θεός ο Παντοκράτωρ καταγιγόμενος εν ανθρώπω.*»

Επιφανίου Παν., 48:11:1

«*Εμού μη ακούσητε αλλά Χριστόν ακούητε.*» Επιφανίου, Παν. 48:12:4

«*Απέστειλέ με Κύριος τούτου του πόνου και της συνθήκης και της επαγγελίας αιρετιστήν, μηνυτήν, ερμηνευτήν, ηναγκασμένον, θέλοντα ναι μη θέλοντα μαθείν γνώσιν Θεού.*» Επιφ., Παν. 48:13:1 «*Όυτε άγγελος ούτε πρέσβυς, αλλ' εγώ ο Κύριος ο Θεός ο Πατήρ ήλθον.*»

Επιφανίου, Παν., 48: 11: 9

«*Διώκομαι ως λύκος εκ προβάτων, ουκ ειμί λύκος, ρήμα ειμαι και Πνεύμα και δύναμις.*» Ευσ. Εκκλ. . Ιστ., 24:16:17

«*Εν στολή λαμπρά ήλθε προς εμέ Χριστός κι ενέβαλεν εν εμοί την σοφίαν κα απεκάλυψέμου τουτονί τον τόπον είναι άγιον κι ώδε την Ιερουσαλήμ εκ ουρανού κατιέναι.*» Επιφ. Παν., 49:1:2-3 «*Εγώ ειμί ο Πατήρ και εγώ ο Υιός και εγώ ο Παράκλητος.*» Διδύμου, του τυφλού, Περί Τριάδος, 3:41:1. «*Η εκκλησία συγχωρεί αμαρτίας αλλ' Εγώ όχι*» Τερτυλλιανού, De Pudicitia 21

Ολόκληρη η πλούσια Χαρismaticή φιλολογία που εμφανίσθηκε τότε λόγω της Μοντανιστικής έριδας ατυχώς στο σύνολό της απωλέσθη:

Ιππολύτου - ΠΕΡΙ ΧΑΡΙΣΜΑΤΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ, Κλήμεντος
Αλεξανδρείας-ΠΕΡΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΣ,
Μελίτωνος Σάρδεων-ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ
ΠΡΟΦΗΤΩΝ,
Τερτυλλιανού-ΠΕΡΙ ΕΚΣΤΑΣΕΩΣ,
Μιλτιάδου -ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΔΕΙΝ ΠΡΟ-
ΦΗΤΗΝ ΕΝ ΕΚΣΤΑΣΕΙ ΛΑΛΕΙΝ

Η «νέα προφητεία» λοιπόν ήταν ένα αγιαστικό χαρισματικό κίνημα, το οποίο συγκλόνισε την Εκκλησία στα τέλη του 2ου μ.Χ. αιώνα ζητώντας την επιστροφή στην αρχική καθαρότητα και δυναμική της Εκκλησίας. Δεν αμφισβητούσε ούτε την Διδασκαλία, ούτε την Πρακτική, ούτε την Νοοτροπία της Οικουμενικής (Καθολικής) Εκκλησίας αλλά την χαμηλή πνευματικότητά της. (Τα στοιχεία αυτά βασίζονται στα έργα του Επιφανίου, Παν., κεφ. 48-49 και Τερτυλλιανού De Monogamiagamia και De Pudicitia. Ειδικότερα για θαύματα μεταξύ των Μοντανιστών, ιδέ Τερτυλλιανού, Ad Scapulam III, Apologia. XXIII)

Ο Μοντανός περιγράφεται από τον Ι. Γουέσλεη ως ένας «πραγματικά βιβλικός Χριστιανός» και τον εξυψώνει αποκαλώντας τον «... έναν απ' τους καλύτερους ανθρώπους της γής»

Οι επίσκοποι όμως και ειδικά ο μεγαλομανής επίσκοπος Κάλλιστος Α' Ρώμης, τρομοκρατήθηκαν. Μετά την εποχή των Αποστόλων και των Προφητών αυτοί κυβερνούσαν σχεδόν απολυταρχικά την Εκκλησία.

Όταν οι Μοντανιστές μίλησαν για την χειροτονία των διγάμων, την σαρκικότητα, την δουλοπρεπεία τους στους εξουσιαστές και την φυγή τους κατά τους διωγμούς, έγιναν οι μεγαλύτεροι εχθροί τους ...

Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ο Μοντανός και οι ακόλουθοι του δεν διεχώρισαν εαυτούς από την «Μίαν, Αγίαν, Καθολικήν και Αποστολικήν Εκκλησίαν του Χριστού» αλλά μέχρι τέλους παρέμειναν στους κόλπους της. Πολλές δεκαετίες αργότερα επήλθε οριστικό σχίσμα και ιδρύθηκαν ιδιαίτερες Μοντανιστικές συνάξεις.

Αρκετοί ποιμένες-επίσκοποι, ολόκληρες κοινότητες και μεμονωμένοι πιστοί ήρθαν σε στενές ή χαλαρές σχέσεις με τους Μοντανιστές.

Οι εν δεσμοίς μάρτυρες της Λυώνος έγραψαν επιστολή στις εκκλησίες της Μ. Ασίας και Φρυγίας και τον Ρώμης Ελευθέριο -διά χειρός Ειρηναίου- και ανακοίνωσαν ότι για τους Μοντανιστές έχουν «ιδίαν κρίσιν και περί τούτων ευλαβή και ορθοδοξοτάτην» (Ευσ., Εκκλ. Ιστ., V:3:4)

Πολλοί Χριστιανοί συνδέθηκαν μαζί τους λόγω και της αυστηρότητας του βίου του. Άλλοι προσπάθησαν να προφυλάξουν τη λειτουργία των χαρισμάτων μέσα στην εκκλησία: «Διότι πρέπει να είναι το προφητικό χάρισμα μέσα σε κάθε εκκλησία μέχρι του τελείου αιώνα» Μιλτιάδης(;) Ευσεβίου, Εκκλ. Ιστ. 5: 17:4. «Δοκιμάζετε τα πνεύματα εάν είναι εκ του Θεού» Επιφάνιος Παν. 48:1.

Όμως δεν έλειψαν κι αυτοί που τους αποκαλούσαν δαιμονιζομένους ή τους κατηγορούσαν ότι τρώγουν μικρά παιδιά!...

«ας μη λέγει το πονηρόν διά της Μαξιμίλλης διώκομαι ως λύκος από το ποίμνιον των προβάτων» Ευσέβιος εκκλ. Ιστ. 5:16:17 «μας απεκάλουν και προφητοκτόνους διότι δεν εδέχθημεν τους φλύβαρους προφήτας των, λέγοντας μάλιστα ότι αυτοί ήσαν εκείνοι στους οποίους υπεσχέθη να στείλει ο Κύριος εις τον λαόν του» Ευσ. Εκκλ. Ιστ. 5:16:8. «απ'τους οπαδούς των άλλοι ήρπον ωσάν ιοβόλα ερπετά εις την Ασίαν δοξάζοντες τον Μοντανόν ως Παράκλητον...» Ευσ. Εκκλ. Ιστ. 5:14:1

Όμως καμιά κατηγορία ανηθικότητας δεν καταγράφηκε εναντίον τους.

Η «Νέα Προφητεία» στις εκκλησίες της Μ. Ασίας και την Ανατολή.

Ταχέως ο Μοντανισμός από τη Φρυγία διεδόθη σε όλη την έκταση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και έφερε σύγχυση και αναστάτωση σε κάθε επί μέρους Χριστιανική συνάθροιση.

Οι Μεταποστολικές εκκλησίες της Φρυγίας, Μ. Ασίας, Θράκης, Συρίας και γενικώς της Ανατολής βρέθηκαν σε μεγάλη αναστάτωση αμέσως μετά την εμφάνιση των Μοντανιστών.

Η διδασκαλία τους για επιστροφή στην Αποστολική απλότητα, τον προσωπικό αγιασμό και τη ζώσα χαρισματική ζωή βρήκε πολλούς υποστηρικτές. Στις εκκλησίες Γαλατίας και Θυατείρων οι Μοντανίζοντες αποτελούσαν τη συντριπτική πλειοψηφία των πιστών.

«Παρατηρώντας την αύξηση της κοσμικότητας μέσα στην εκκλησία και τον τρόπο με τον οποίο οι ηγέτες αντικαθιστούσαν με τη γνώση την πνευματική δύναμη, πολλοί πιστοί έριξαν το κύριο ενδιαφέρον τους στην αναζήτηση μιάς βαθύτερης πείρας εν Αγίω Πνεύματι και ζητούσαν πνευματική αναζωπύρωση και επιστροφή στην αποστολική διδασκαλία και πράξη.... Οι διάφοροι κύκλοι που εργάζονταν για την αναγέννηση στην «Καθολική» Εκκλησία, ενώ ήταν σε κοινωνία μαζί της, πολύ συχνά καλούνταν Μοντανιστές...»

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΧΩΡΗΤΩΝ,
Ε. Μπρόουντμπετ, σ. 12, Λονδίνο 1931.

Τότε στη Μ. Ασία συνεκλήθησαν οι πρώτες εκκλησιαστικές Σύνοδοι, «πολλάκις και πολλαγή» κατά τον Ευσέβιο. (Εκκλ. Ιστ. 5:16:10.

Δυστυχώς δεν γνωρίζουμε τις αποφάσεις τους, ούτε σώθηκαν πρακτικά.

Μια ρεαλιστική αναφορά που κάνει νύξη στο χαρακτηριστικό κλίμα σύγχυσης που επεκράτησε είναι η επιστολή αγνώστου στο ποιμένα της Ιεραπόλεως, Ανίρκιο Μάρκελλο.

«Αγαπητέ Ανίρκιε Μάρκελλε διαταχθείς υπό σου από μικρού και παρατεταμένου χρόνου να συγγράφω πραγματεία για την αίρεση των οπαδών του Μιλτιάδου (οπαδό της Νέας Προφητείας) ήμουν ως τώρα διστακτικός, όχι λόγω αδυναμίας να ελέγξω το ψεύδος και να επιβεβαιώσω την αλήθεια, αλλά διότι εφοβούμην και προεφυσσόμενη μη τυχόν νομίσουν μερικοί ότι διασκεύαζω και ανασυντάσσω τον λόγον του ευαγγελίου της Καινής Διαθήκης εις τον οποίον δεν επιτρέπεται ούτε να προσθήσεται ούτε να αφαιρέσεται τίποτε ο προτιμήσας να ζητά κατά το ευαγγέλιον τούτο. Προσφάτως δε ευρεθείς εις την Άγκυρα της Γαλατίας και αντιληφθείς την τοπικήν εκκλησίαν να διαταράσσεται από την νέαν ταύτην - όχι όπως λέγουν αυτοί προφητείαν- αλλά ψευδοπροφητείαν.... Συζητήσαμεν περί αυτών των ιδίων και των διδασκαλιών των εις πάσαν ευκαιρίαν επί πολλάς ημέρας εις την εκκλησίαν...»

(Ευσ. Εκκλ. Ιστ. 5:16:2-6

Είναι εμφανής η σύγχυση-επιφυλακτικότητά του. Αργότερα οι Μοντανίζοντες πιστοί εκδιώχθηκαν από την κρατούσα εκκλησία, ιδρύοντας αυτόνομες κοινότητες που διατηρήθηκαν στην Ανατολή επί πολλούς αιώνες και καταδιώχθηκαν απηνώς ...

Η «Νέα Προφητεία» στην εκκλησία της Ρώμης και την Δύση.

Η «Νέα Προφητεία» έφθασε στη μεγάλη εκκλησία της Ρώμης γύρω στα 215 μ.Χ. και μάλιστα δι' επιστολών.

«διεσώθη μέχρι ημάς διάλογος του Γαίου ανδρός λογιωτάτου εις την Ρώμην επί Ζεφυρίνου, απευθυνόμενος προς Παύλον που ήτο υπέρμαχος της αιρέσεως κατά Φρύγας (Μοντανιστές)...»

(Ευσ. Εκκλ. Ιστ. 6:21:3)

Ο Πρόκλος ήταν αρχηγός της Μοντανιστικής μερίδας στη Ρώμη περί το 190-210 μ.Χ. Περί το 220 μ.Χ. αρχηγός της φιλομοντανιστικής μερίδος στη Ρώμη έγινε ο Ιππόλυτος πού ήλθε σε σύγκρουση με τον μοντερνίζοντα Κάλιστο Α' (218-223), που ανεχόταν και μάλιστα χειροτονούσε δίγαμους και τρίγαμους. Τι ακριβώς έγινε δεν είναι γνωστό, ούτε τι στάση τήρησε ο προηγούμενος ποιμένας Ζεφυρίνος (199-218). Εκπληκτικό είναι το γεγονός ότι ο Ευσέβιος στην ιστορία του αγνοεί το σχίσμα και αναφέρει κανονικό επίσκοπο τον Ιππόλυτο.

Ο Ιππόλυτος ήταν εναντίον των ακραίων Μοντανιστών και χαρακτηριστικά εξέλεγε γράφοντας ότι *«υπέρ τα ευαγγέλια προσέχοντες πλανώνται»*.

Πέθανε το 235 εξόριστος στη Σαρδηνία και η μετέπειτα κρατούσα εκκλησία φάνηκε πολύ επιεικής μαζί του.

Στη συνέχεια ποιμένας Ρώμης έγινε ο Φαβιανός (235-250). Η διάσταση των δύο μερίδων μέσα στην εκκλησία υπέβασκε και η οριστική ρήξη επήλθε μετά το διωγμό του Δεκίου όταν

ο πρεσβύτερος Νοβάτος έγινε αρχηγός της φιλομοντανιστικής μερίδος, η οποία δεν δεχόταν την αποκατάσταση των πιστών που δεν άντεξαν τα μαρτύρια και θυσίασαν στον αυτοκράτορα.

«Αυτά είναι όσα ευλόγως εξέθεσεν ο Διονύσιος ανακινών το ζήτημα των αδελφών οι οποίοι εφάνησαν ανίσχυροι κατά τον καιρόν του διωγμού, επειδή ο Νοβάτος, πρεσβύτερος της εκκλησίας των Ρωμαίων, κινούμενος από υπερήφανον (!) διάθεσιν κατ' αυτών και διδάσκων ότι δεν υπάρχει καμιά πλέον ελπίς σωτηρίας δι' αυτούς... έγινε αρχηγός της ιδιαίτερας αιρέσεως εκείνων ... που ανεκήρυξαν τους εαυτούς τους Καθαρούς. Διά το θέμα τούτο συνεκροτήθη μεγάλη σύνοδος εις την Ρώμην (σ.σ. 251 μ.Χ.) με συμμετοχήν εξήκοντα επισκόπων και περισσότερων ακόμη πρεσβυτέρων και διακόνων... Αυτός λοιπόν ο λαμπρός άνθρωπος εγκατέλειψε (;) την εκκλησίαν του Θεού εις την οποίαν πιστεύσας ηξιώθη της ιερωσύνης με την χάριν του επισκόπου όστις επέθεσεν εις αυτόν την χείραν διά να του δείξη τον βαθμόν του πρεσβυτέρου».

Ευσέβιος Καισαρείας

Το σχίσμα βέβαια είχε φυσιολογικά να κάνει με την μακρά σύγκρουση μεταξύ των «Ψυχικών» (Σαρκικούς), και των «Πνευματικών», όπως ο Τερτυλλιανός τους διαχώρησε στο έργο του *Περί Νηστείας*.

Αυτό πήρε τεράστιες διαστάσεις και ακολούθησαν πλήθος εκκλησιών στην Ιταλία, Γαλλία, Αίγυπτο, Παλαιστίνη, Αραβία και Αρμενία.

Οι Νοβατιανοί συγχωνεύθηκαν με τους Μοντανιστές σε πολλά μέρη.

Η «Νέα Προφητεία» στην εκκλησία της Καρχηδόνας.

Η «Νέα Προφητεία» πήρε σοβαρότατες διαστάσεις στην εκκλησία της Καρχηδόνας και δεν θα ήταν υπερβολή να λεχθεί ότι μέχρι το χρόνο της κατακτήσεως της Β. Αφρικής απ'τους Μωαμεθανούς ήταν το κατεξοχήν εκκλησιαστικό ζήτημα. Κύριος εκφραστής της Μοντανιστικής μερίδος ήταν ο ανυποχώρητος κι ιδιοφυής Τερτυλλιανός (155-240), ένας απ' τους μεγαλύτερους Μεταποστολικούς πατέρες

Πριν βαπτισθεί Χριστιανός υπήρξε εθνικός δικηγόρος και το γεγονός αυτό τον βοήθησε να γράψει πολλά έξοχα συγγράμματα, είναι δε ο πρώτος Μεταποστολικός πατέρας που έκανε χρήση της Λατινικής γλώσσας.

Επηρέασε βαθύτατα τον, Ειρηναίο της Λυών, τον Κυπριανό και Αυγουστίνο.

Η μετέπειτα Μεσαιωνική εκκλησία άρχισε βιτριολικές επιθέσεις εναντίον του αλλά σήμερα θεωρείται ένας από τους θεμελιωτές του Χριστιανικού πιστεύω, θέλοντας να αγνοήσει ή να αποκρύψει το γεγονός ότι ο Τερτυλλιανός δεχόταν σαν φυσιολογικό κομμάτι της Χριστιανικής ζωής την προφητεία, τη γλωσσολαλία και τα άλλα χαρίσματα. Απέρριπτε το νηπιοβαπτισμό και τις διεκδικήσεις του επισκόπου Ρώμης περί παγκόσμιας ηγεμονίας.

Ο αγώνα τους κατά των Γνωστικών, ο ζήλος του και η ακράδαντη πίστις του, η επιμονή του στο θέμα του προσωπικού αγιασμού και η σοφία του, συμπληρώνουν την εικόνα του μεγάλου αυτού αγίου. Δεν γνωρίζουμε πότε ακριβώς και υπό ποίας περιστάσεις ήλθε σε σχέσεις με τη *Νέα Προφητεία*

αλλά τα συγγράμματά του στηρίζουν τα χαρισματικό στοιχείο το οποίο η τοπική εκκλησία υποτιμούσε ενώ για όλους τους πιστούς «μετά το βάπτισμα το χέρι τοποθετείται διά προσευχής, καλώντας και προσκαλώντας το Άγιο Πνεύμα, κατόπιν το Πνεύμα όπως θέλει εκπορεύεται από τον Πατέρα πάνω στα σώματα που έχουν καθαρισθεί (αγιασθεί)... Στο βάπτισμα δεν λαμβάνουμε το Άγιο Πνεύμα, αλλά καθαριζόμεθα από το νερό του βαπτίσματος...»

Περί Βαπτίσματος, κεφ. 3ο

Ειδικά για την ομιλία σε γλώσσες, ο Τερτυλλιανός ομιλεί στα έργα του, «Σχετικά με την Ψυχή» -Κεφ. 9- και «Η Ανάσταση της Σάρκας».

Θα ήταν άδικο να μην αναφέρουμε τη Μοντανίστρια μάρτυρα Βίβια Περέπουτα και τη πιστή υπηρέτριά της Φελίσιτα που κατακομματιάσθηκαν από τα θηρία το 203 μ.Χ. στο μεγάλο διωγμό του Σεπτίμιου Σεβήρου και αργότερα η Δυτική εκκλησία ανεκήρυξε αγίες. Ο βιογράφος τους -που για ορισμένους δεν είναι ο Τερτυλλιανός- τις χαρακτηρίζει γεμάτες χαρίσματα και το συσχετίζει με την προφητεία του Ιωήλ. (Ιδέ : Acta Perpetuae et Felicitatis.)

Ο ίδιος ο Τερτυλλιανός χαρακτηρίζει τη «Νέα Προφητεία» ως «*Gnitio Spiritualium Charismatum*» (De Monogamia 1). Το γεγονός και μόνο ότι ένας εκκλησιαστικός άνδρας στο ύψος του Τερτυλλιανού, τον οποίο ο Κυπριανός αποκαλεί δασκαλό του, αναγνώρισε τη «Νέα Προφητεία» και συνετάγει μαζί της, είναι αρκετό να δείξει την εμπάθεια και τα ασύστολα ψεύδη των διαφόρων μετέπειτα συγγραφέων εναντίον τους.

Ένα γεγονός που έλαβε χώρα στην εκκλησία της Καρχηδόνας θεωρείται η απαρχή του σχίσματος μεταξύ Μοντανιστών και της κρατούσης εκκλησίας το 206 μ.Χ. Συγκεκριμένα ξέσπασε έριδα *«περί της κατά την θεία λατρεία καλύπτρας των γυναικών»*.

Η σχετική εντολή λέγει: *«Επαινώ δε ημάς, αδελφοί, ότι πάντα μου μέμνησθε, και καθώς παρέδώκα υμίν τας παραδόσεις κατέχετε ... πάσα δε γυνή προσευχομένη ή προφητεύουσα ακαλύπτω τη κεφαλή καταισχύνει την κεφαλήν εαυτής· εν γάρ εστι και τω αυτώ τη εξυρημένη.»*

(1 ΚΟΡ. 11:1-10)

Σε όλες τις μεταποστολικές εκκλησίες της Ανατολής οι γυναίκες κατά την προσευχή φορούσαν μαντίλι στο κεφάλι, αλλά στην Δύση γινόταν μια εξαίρεση για τις παρθένες και τις χήρες, παρερμηνεύοντας το ότι *«δεν ήτο υπό εξουσία ανδρός»*, αν και το κείμενο λέγει *«ΔΙ' ΑΙΤΕΛΟΥΣ»*.

Στην Καρχηδόνα η Μοντανιστική μερίδα εντός της εκκλησίας επέμενε ότι όλες οι γυναίκες οφείλουν να φορούν μαντίλι (πέπλο) στη λατρεία, οι δε υπόλοιποι αντιδρούσαν και το αφαιρούσαν βιαίως και απ' αυτές που το φορούσαν. Επήλθε οριστική ρήξη μεταξύ των δύο ομάδων.

Το 207 μ. Χ. ο Τερτυλλιανός έγραψε το περισπούδαστο έργο *«Περί των καλυπτέων παρθένων»*.

Στο γνωστό αντιγνωστικό σύγγραμμά του *«Κατά Μαρκίωνος»*, με σαφέστατο τρόπο αναιρεί τη φουσκωμένη αλλά αιρετική και νεκρή πνευματικώς *«εκκλησία»* των Γνωστικών, συγκρίνοντας την με τη ζώσα εκκλησία του.

Μάλιστα θεολογώντας, κάνει έναν σαφή διαχωρισμό μεταξύ βαπτίσματος στο νερό και βαπτίσματος στο Άγιο Πνεύμα (Χρίσμα).

«Ας δείξει λοιπόν ο Μαρκίων μερικά χαρίσματα από τον Θεόν του, μερικούς προφήτες, τέτοιους που δεν μιλούν με ανθρώπινη χάρη αλλά με το πνεύμα του θεού, τέτοιους που έχουν προείπει πράγματα που θα γίνουν και έχουν αποκαλύψει τα μυστικά των καρδιών....»
«...ας βγάλει έναν ψαλμό, ένα όραμα, μια προσευχή, μόνο να είναι σε έκσταση, σε αρπαγή, έστω μια ερμηνεία γλωσσών που του συνέβη, ας μου δείξει επίσης ότι μια από τις φλύαρες γυναίκες της κοινότητάς του έχει ποτέ προφητεύσει....
Τώρα όμως όλα αυτά τα σημεία εκπορεύονται από την πλευρά μου χωρίς καμιά δυσκολία, και είναι σε συμφωνία με τους νόμους, τις διατάξεις και τις οδηγίες του Δημιουργού, ως εκ τούτου και του Χριστού και του Πνεύματος και του απόστολου που ανήκουν εις τον Θεόν μου. Εδώ λοιπόν η πρόσκληση μου για οποιοδήποτε το απαιτεί...» (5:8:1-10)

Μετά τον θάνατο του Τερτυλλιανού (π. 240 μ.Χ.) ελάχιστες πληροφορίες υπάρχουν για τη Μοντανιστική μερίδα εκτός του ότι μέχρι το 252 μ.Χ. ήταν επίσκοπος της Καρχηδόνας ο Μοντανιστής Μάξιμος και ότι επί Κυπριανού έλαβε χώρα το σχίσμα του Φηλικίσσιμου, στο οποίο ηγήθηκε αργότερα ο πρεσβύτερος Φορτουνάτος κι έγινε για τους ίδιους ακριβώς λόγους με το σχίσμα του Νοβάτου στη Ρώμη.

«Σε οποιαδήποτε περίπτωση, οι επαφές των Μοντανιστών με το Άγιο Πνεύμα και η συγχώνευση της πνευματικής κατάληψης, σε ένα γενικότερο μήνυμα

θείας επισκίασης, δευτέρας παρουσίας και αναθεώρησης των ηθικών και κοινωνικών προτεραιοτήτων αντιπροσωπεύει την πρώτη παρουσίαση ενός προτύπου, το οποίο θα επανεμφανισθεί με αρκετή συχνότητα σε όλους του αιώνες.» SPIRIT POSSESSION & POPULAR RELIGION, C. Garrett, σ. 9, 10, J. Hopkins Univ. Press-Βαλτιμόρη, ΗΠΑ, 1987

Σύνοψη:

Το Κίνημα της Νέας Προφητείας εκφράζει δύο ρεύματα μέσα στην Εκκλησία: **α)** Τους υποστηρικτές της Νέας Προφητείας με κορυφαίο εκπρόσωπο τον Τερτυλλιανό. **β)** Τους αντιμοντανιστές χωρίς κάποια μεγάλη προσωπικότητα αναμεσα τους που εκθειάζει ο Ευσέβιος.

Όμως οι αντιμοντανιστές δεν ήταν τίποτα σπουδαίοι πνευματικά άνθρωποι αντιθέτως είναι μια συσπείρωση όλων των εχθρών της Αποκάλυψης!

Π.χ. οι “*Άλογοι*”, μια Μονοθεϊστική Ορθολογιστική ομάδα της Ανατολής που εδρασε στα τέλη του 2ου αι. η οποία αρνιόταν την θεότητα το Λόγου (εξ’ ου *άλογοι*) και την κανονικότητα του Κατα Ιωάννη Ευαγγελίου και της Αποκαλύψεως υπήρξε η φανατικότερη αντιδραστική δύναμη κατ των Μοντανιστών.

Αυτοί επηρέασαν πολλούς ορθολογιστές της εποχής όπως τον Κλαύδιο Απολλινάριο (+190?), επίσκοπο Ιεραπόλεως και απολογητή αλλά επικριτικό κατά του Μοντανισμού.

Επίσης ο αντιμοντανιστής Μιλτιάδης τον οποίο ο Τερτυλλιανός μνημονεύει περιφρονητικά (*Adv. Val.* 5) και ο πνευματομάχος Ευσέβιος εγκωμιάζει (*Εκκλ. Ιστ.* Ε:17:5& 28:4) διότι έγραφε

«Περί του μη δειν προφήτην εν εκστάσει λαλείν»(Δεν πρέπει ο προφήτης να μιλά ευρισκόμενος σε εκσταση), ζητώντας τον Ευαγγελικαλισμό της εκκλησίας η οποία όμως ξεχώριζε τη θέση της και διακήρυττε: «Εμείς και μετά Χριστόν ομολογούμε ότι γίνονται προφήτες.» ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΜΟΝΤ.- ΟΡΘΟΔ., LABRIOLLE 96. «Η αγία του Θεού εκκλησία ομοίως τα χαρίσματα δέχεται αλλά τα όντως χαρίσματα διά πνεύματος αγίου δοκιμασμένα...» *Επιφανίου, Παν., 48:1*

Τέλος, ο πρεσβύτερος Γάιος που αμφισβήτησε την *Αποκάλυψη* ότι δήθεν την έγραψε ένας συνώνυμος πρεσβύτερος Ιωάννης, ενώ ο Ειρηναίος δηλώνει ακριβώς το αντίθετο, επίσης εκθειάζεται απ’ τον Ευσέβιο για το αντιμοντανιστικό του μένος. Δυστυχώς εργασίες όχι του ακαδημαϊκού επιπέδου του καθ. Β. Στεφανίδη, ακόμη και σήμερα άκριτα υιοθετούν τις εμπαιθείς θέσεις του Ευσεβίου, όπως για παράδειγμα η *Εκκλ. Ιστορία* του Βλ. Φειδά.

Εν τούτοις είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι στη Δύση ο Μοντανισμός δεν θεωρούνταν τότε αίρεση, στο βαθμό που τον κατηγορούσαν στην Ανατολή.

Ένα σημαντικό επίσης στοιχείο είναι η αδυναμία των Συνόδων-κυρίως στη Δύση- να δεχθούν ή να απορρίψουν το βάπτισμα το γενόμενο απ’ τους Μοντανιστές και Νοβατιανούς, ακριβώς γιατί δεν τους θεωρούσαν αιρετικούς.

Η εκκλησία της Ρώμης, μάλιστα, διέκοψε σχέσεις με άλλες εκκλησίες (*Αντιοχείας*), γι’ αυτό το λόγο. Το ίδιο και η εκκλησία της Αλεξανδρείας.

Όμως πρέπει να ειπωθεί ότι με πρόφαση τα χαρίσματα μέσα στην Εκκλησία είχαν παρουσιασθεί διάφορα τσαρλατανικά φαινόμενα.

Ο Λουκιανός από τα Σαμόσατα (125-192), στο έργο του «*Περί Περεγρίνου τελευτής*», βασιζόμενος σε λαϊκές διαδόσεις διακωμωδεί το πως ένας απατεώνας εκμεταλλευόταν την εκκλησία της Ιερουσαλήμ!

Ο Αυγουστίνος Ιπώνος (354-430) κάνει αναφορά σε μια ομάδα Τερτυλλιανιστών η οποία εμφανίστηκε περί το 388 μ.Χ. Κέντρο είχε την Καρχηδόνα και σύντομα εξαπλώθηκε στην Ρώμη.

Δεν είχαν σκοπό να αποσχισθούν από την κρατούσα Εκκλησία αλλά πιθανόν ήταν ένα κλάμπ θαυμαστών του Τερτυλλιανού όπως πλήθος αυτών υπάρχει σήμερα στο Ιντερνετ.

Τελικά παρέδωσαν την κεντρική τους εκκλησία (*βασιλική*) στον τοπικό επίσκοπο Αυρήλιο.

Πρόσφατα ανακοινώθηκε από τον Δρ. William Tabbernee ότι μετά από αρχαιολογική έρευνα ανιχνεύθηκαν τα κέντρα της «*Νέας Προφητείας*» στην περιοχή των πόλεων Πεπούζα και Τύμιο, γνωστά ως Νέα Ιερουσαλήμ.

Όπως γίνεται σαφές η *Νέα Προφητεία* τάραξε τα λιμνάζοντα νερά της Καθολικής Εκκλησίας του τέλους του 2ου μ.Χ. αι., αλλά δικαιώθηκε όταν ένα άλλο ανανεωτικό κίνημα ο *Αναχωρητισμός* υιοθέτησε τις θέσεις της στις αρχές του 4ου αι. X.X.

-V-

ΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ
και ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ
ΠΟΙΟΙ ΗΤΑΝ ΚΑΙ ΤΙ ΕΓΡΑΨΑΝ;

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ (310-451)

Στην αρχή του παρόντος τόμου μιλήσαμε για την «*μαρτυρία της αρχαίας Εκκλησίας*», δηλαδή για τους διαδόχους των αποστόλων και για τους διαδόχους των διαδόχων των αποστόλων. Τώρα ολοκληρώνουμε με τους Εκκλησιαστικούς πατέρες. Οι συγγραφείς των 27 βιβλίων της Καινής Διαθήκης είναι οι κωδικοποιητές των δογμάτων, που ο Ιησούς Χριστός έφερε από τον ουρανό, καθώς άκουσε από τον Πατέρα (ΙΩΑΝ. 8[H]:28).

Για τον λόγο αυτό αυτοί αποκαλούνται Doctores, δηλαδή διδάσκαλοι και θεμελιωτές του δόγματος. (ΑΠΟΚ. 21[ΚΑ]:14). Οι Αποστολικοί πατέρες, οι Μεταποστολικοί πατέρες και οι Εκκλησιαστικοί πατέρες, μέσα από φοβερές δυσκολίες και διωγμούς, **διαφύλαξαν, καθόρισαν και διερμήνευσαν** τα βιβλία της Καινής Διαθήκης.

Οι πατέρες μίλησαν **ΕΚ** των Γραφών και **ΔΙΑ** τις Γραφές, δηλαδή διασάφησαν και ανέλυσαν την Αποστολική Πίστη, Πρακτική και Νοοτροπία, για τον λόγο αυτό δεν είναι Doctores, αλλά Expositores (Ερμηνευτές).

Με άλλα λόγια,ερμήνευσαν τα λόγια του Χριστού και των αποστόλων και μας παρέδωσαν την αυθεντική Αποστολική διδασκαλία. Οι αποστάτες κι οι αιρετικοί δεν συμφωνούν με τη μαρτυρία της αρχαίας Εκκλησίας. Βεβαίως, όπως ξανά τονίσθηκε, οι πατέρες **δεν ήταν αλάνθαστοι, αλάνθαστο είναι μόνο το Πνεύμα του Θεού, αλλά απλανείς.**

Δηλαδή, ενώ βρίσκονταν μέσα στα πλαίσια της Αποστολικής Ορθοτόμησης, εν τούτοις είχαν και προσωπικές απόψεις, που δεν αποτελούν υποχρεωτικά θέσεις της αρχαίας Εκκλησίας. Για το λόγο αυτό, ζητούμε τη συμμαρτυρία των υπολοίπων, για να είμαστε ασφαλείς σε οτιδήποτε λέχθηκε ότι ήταν η διδασκαλία της αρχαίας Εκκλησίας. Άλλωστε και με τις Γραφές, δεν αρκεί ένα χωρίο ή εδάφιο, για να στηριχθεί μια θέση, αλλά και η συμμαρτυρία άλλων, διότι «*επί στόματος δύο μαρτύρων και τριών σταθήσεται παν ρήμα ...*» (2 ΚΟΡ. 13[ΙΓ]:1).

Έχοντας αυτά υπόψη, εισερχόμεθα στο τελευταίο τμήμα της μαρτυρίας της αρχαίας Εκκλησίας, τους Εκκλησιαστικούς πατέρες, που έδρασαν κυρίως απ' την Πρώτη (325 μ.Χ.) μέχρι την Τετάρτη (481 μ.Χ.) Οικουμενική Σύνοδο. Έκτοτε περιορίζονται οι οικουμενικοί πατέρες. Έτσι, γενικά, θεωρείται ότι η Πατερική περίοδος τελειώνει με το Λέοντα Α' Ρώμης (390-461 μ.Χ.), αν και γι' αυτό υπάρχουν διαφωνίες, καθώς μερικοί θεωρούν άλλους, προγενέστερους ή μεταγενέστερους, ως τους τελευταίους πατέρες της Εκκλησίας.

Η διαφωνία αυτή προέρχεται από την εναγώνια προσπάθεια Ανατολικών και Δυτικών θεολόγων να επεκτείνουν την περίοδο αυτή, για να συμπεριλάβουν συγγραφείς που στηρίζουν μετέπειτα Μεσαιωνικές θέσεις. Όμως «*...προκειμένου περί της Αρχαίας Χριστιανικής Γραμματείας οι πάντες συμφωνούν ότι ο Δ' αιώνας αποτελεί οροθέσιον μεταξύ της παλαιοχριστιανικής εποχής και της κατ' εξοχήν μεσαιωνικής ταύτης...*» Κ. Γ. Μπόννης, «*Εισαγωγή εις την Αρχαίαν Χριστιανικήν Γραμματείαν*», Αθήνα-1974, σ. 11.

Μέσα στον κύκλο των Εκκλησιαστικών πατέρων πρώτος είναι, βέβαια, ο **Αθανάσιος Αλεξανδρείας** (295-373 μ.Χ.), ο πολέμιος της Αρειανικής βλασφημίας, ακολουθεί ο **Κύριλλος Α΄ Ιεροσολύμων** (312-386 μ.Χ.), του οποίου οι «95 Κατηχήσεις και Ομιλίες» αποτελούν την πιο αρχαία μεθοδική επιτομή της Χριστιανικής διδασκαλίας. Ο **Βασίλειος Καισαρείας** (330-379 μ.Χ.), συγγραφέας πολλών έργων και επιστολών, εκ των οποίων διασώθηκαν 366, συγκεντρώνει στο πρόσωπο του τον επίσκοπο, τον λόγιο, τον πνευματικό άνθρωπο, τον υπέρμαχο της πίστεως, τον πρακτικό Χριστιανό, τον ασκητή και τον ανθρωπιστή, δηλαδή όλα τα στοιχεία, που μόνο επιμέρους συναντάμε σε άλλους αγίους ανθρώπους. Ο **Γρηγόριος Ναζιανζηνός** (330-390 μ.Χ.), ο **Γρηγόριος Νύσσης** (335-394 μ.Χ.) και ο **Ιωάννης ο Χρυσόστομος** (345-407 μ.Χ.), λόγιοι, μαχητές και ανθρωπιστές, αποτελούν τα τρία κορυφαία από τα πολλά μυροβόλα άνθη της Καππαδοκίας. Στη Λατινική Δύση έχουμε, την ίδια εποχή, τον **Ιλαρίωνα του Πουατιέ** (323-387 μ.Χ.), τον επονομαζόμενο *Αθανάσιο της Δύσεως*, τον **Ιερώνυμο** (342-415 μ.Χ.), μεταφραστή της Αγίας Γραφής στα Λατινικά (*Βουλγάτα*), τον **Αμβρόσιο Μεδιολάνων** (340-395 μ.Χ.), τον αμφιλεγόμενο **Αυγουστίνo Ιππώνος** (354-430 μ.Χ.), τον **Λέοντα Α΄ Ρώμης** (390-461 μ.Χ.), έναν μεγάλο ρήτορα και πραγματιστή, κ.α.

Όμως, πολλοί Εκκλησιαστικοί πατέρες, παρά τους μεγάλους αγώνες τους δεν κατανόησαν σε βάθος τη νέα κατάσταση και ανέχθηκαν τις αυτοκρατορικές επεμβάσεις στην εκκλησία, καθώς πολλοί δέχθηκαν διορισμό από τους εξουσιαστές και ζήτησαν τις παρεμβάσεις τους. Επίσης πολλοί έδωσαν έμφαση στην θεολογία παρά στην πνευματική ζωή, πράγμα που αναπλήρωσαν επιτυχώς **οι μεγάλοι διδάσκαλοι της ερήμου...**

«Εάν γυρέψεις από κάποιον τα ρέστα σου, αυτός θα σου αρχίσει τις φιλοσοφίες για το γεννητό και το αγέννητο. Εάν ζητήσεις να μάθεις την τιμή του ψωμιού, θα σου αποκριθεί ότι ο Πατήρ είναι μεγαλύτερος και ο Υιός όργανο του Πατέρα. Εάν ρωτήσεις, 'είναι έτοιμο το λουτρό μου;', αυτός θα σου διακηρύξει ότι ο Υιός προήλθε απο τα μη όντα. Δεν ξέρω πώς πρέπει να το αποκαλέσω το κακό αυτό, φρενίπδα ή μανία...»
Γρηγόριος Νύσσης (335-395 μ.Χ.)

Ως εκ τούτου, το γενικό αξίωμα τέθηκε από τον μέγα Βασίλειο:

«Εμείς ... ούτε παραδεχόμαστε (κάποια) νεώτερη πίστη που γράφεται από άλλους για μας, ούτε οι ίδιοι τολμούμε να παρουσιάσουμε τα γεννήματα της δικής μας σκέψης, για να μη κάνουμε ανθρώπινα τα διδάγματα της ευσεβείας, αλλά εκείνα ακριβώς που έχουμε διδαχθεί από τους αγίους Πατέρες, αυτά σε αυτούς που μας ρωτούν, διακηρύττουμε ...» Βασίλειος Καισαρείας, Επιστολή 140η, 2(1-6)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Όλος ο εθνικός Ελληνο-Ρωμαϊκός κόσμος, ως εξουσία και ως πνευματική δύναμη, σε όλη την διάρκεια του τρίτου μετά Χριστόν αιώνα (200-300 μ.Χ.), παρακολουθεί κατάπληκτος την αύξηση της Εκκλησίας. Ο παρακμάζων και αυτοαπατώμενος αρχαίος κόσμος νόμιζε ότι, είτε με βάρβαρους διωγμούς είτε με την αίγλη του και τα επιχειρήματά του, θα μπορούσε να περιορίσει το ανερχόμενο ρεύμα, που πλήθαινε πλέον μέσα στις κυρίαρχες ανώτερες τάξεις. Όμως, αυτό που δεν κατάφεραν οι αιμοδιψείς αυτοκράτορες και οι παρακμάζοντες φιλόσοφοι, που ζητούσαν πλέον την εγκυρότητα της γνώσης στην ψεύτικη αποκάλυψη (*Γνωστικισμός*), -*πράγμα που δηλώνει την κόπωση και την απογοήτευση του αρχαίου κόσμου*-, το πέτυχαν οι Χριστιανοφιλόσοφοι μέσα στην Εκκλησία. Ο εχθρός μέσω αυτών έσπειρε τους κακούς σπόρους, που, έως τον επόμενο αιώνα, αναπτύχθηκαν και κατέπνιξαν τον καλό σπόρο, τον οποίο έφερε ο Κύριος από τον ουρανό... «*ερεύξομαι κεκρυμμένα από καταβολής κόσμου...*» (ΜΑΤΘ. 13[ΓΓ]:35-ΚΜΝ)

Αυτοί οι διανοούμενοι Χριστιανοί ζητούσαν να στηρίξουν την αποκάλυψη του Ευαγγελίου με την Ελληνική φιλοσοφία, πράγμα που προδίδει την αμφιβολία τους ως προς την κηρυττόμενη αλήθεια. Γοητευμένοι από το αρχαίο κάλλος, επένδυσαν με αυτό την αλήθεια του Ευαγγελίου έχοντας την αφέλεια ότι δεν τη νόθευσαν!

Προοδευτικά οικειώθηκαν την Ελληνική φιλοσοφία και μορφές του *Γνωστικισμού*, θεωρώντας ότι είναι απλώς ατελέστερες αλήθειες ή άλλες μορφές αληθείας, διαφορετικές των Γραφών ... Οι ακόλουθοί τους καυχιόντουσαν για την ευρύτητα του πνεύματός τους και ειρωνευόντουσαν τους απλούς πιστούς, ως «*υπεράγαν Ορθοδόξους*»(φανατικούς).

Παράλληλα, η Ελληνική φιλοσοφία αρχίζει, προοδευτικά, να μετεξελίσσεται σε ... μια ιδιόρρυθμη θεολογία, τον Νεοπλατωνισμό ...

Ποίοι ήταν αυτοί οι αρχαίοι εκκλησιαστικοί συγγραφείς; Ο **Τίτος Φλάβιος Κλήμης** Αλεξανδρείας (150-225 μ.Χ.), ο **Ωριγένης** Αλεξανδρείας (185-254 μ.Χ.), ο **Ανατόλιος Καισαρείας** (+282 μ.Χ.), ο **Πάμφιλος** (240-309), ο **Πιέριος Αλεξανδρέας** (+310), ο **Ευσέβιος Καισαρείας** (260-340) και πολλοί άλλοι δευτερεύοντες ... Όπως γίνεται κατανοητό, αυτοί δεν μπορούν να έχουν τον τίτλο του «*πατέρα*» της αρχαίας Εκκλησίας, διότι, ο όρος αυτός αποδίδεται σε ανθρώπους, που είτε έζησαν κοντά στους αποστόλους, είτε προήγαγαν και διασάφησαν την αποστολική διδασκαλία, πρακτική και νοοτροπία.

Ουσιαστικά, λοιπόν, μιλάμε για ένα «κενό» από τους μεταποστολικούς πατέρες (Ειρηναίο, Κυπριανό, κ.α.) μέχρι την εποχή του Αθανασίου Αλεξανδρείας (296-373), όπου γίνεται μια νέα προσπάθεια επανασύνδεσης με την Αποστολική Πίστη.

Εντούτοις, μέσα στα έργα των *Εκκλησιαστικών συγγραφέων* περιέχονται πολύτιμες πληροφορίες και στοιχεία για την Αποστολική Πίστη, δηλαδή την αποστολική διδασκαλία, πρακτική και νοοτροπία, που συμφωνούν με την υπόλοιπη αρχαία μαρτυρία.

Με βάση αυτό, ορισμένοι εκκλησιαστικοί «πατέρες» του 4^{ου} και 5^{ου} αιώνα και οι μετέπειτα «*θεολόγοι της εκκοσμίκευσης*», ζήτησαν να αποπροσανατολίσουν και να δικαιολογήσουν τους Χριστιανοφιλόσοφους του 3^{ου} αι. και τους διαδόχους τους. Η αλήθεια παραμένει, ότι αυτοί οι συγγραφείς εργάστηκαν συνειδητά, για να εξελληνίσουν τον Χριστιανισμό όπως ξεκάθαρα δήλωσε ο Α. Harnack. Πρώτος ο εθνικός Πορφύριος (233-303 μ.Χ.) κατέκρινε τον Ωριγένη, ότι αυτός «...έμαθε από τους αρχαίους φιλοσόφους τον αλληγορικό τρόπο ερμηνείας των ελληνικών μυστηρίων και τον εφήρμοσε στις Ιουδαϊκές γραφές...»

Βέβαια, αυτή ήταν η μισή αλήθεια, διότι την αλληγορική μέθοδο την αντέγραψαν από τον Ιουδαίοελληνιστή Φίλωνα (+40 μ.Χ.). Το ζήτημα είναι ότι με την μέθοδο αυτή περιέπεσαν σε κακοδοξίες και αιρέσεις και προετοίμασαν τον δρόμο για νεώτερες, π.χ. ο Άρειος ήταν Ωριγενιστής.

Η αλληγορική μέθοδος δεν έχει σχέση με τη Βιβλική παραβολική μέθοδο, που χρησιμοποιήθηκε από τους Αποστολικούς και Μεταποστολικούς πατέρες, οι οποίοι έκαναν τις πρώτες αναγωγές στις ιστορίες της Παλαιάς Διαθήκης.

Μέλημα των αλληγοριστών έγινε η νοηματοδότηση Βιβλικών λέξεων και ρήσεων με έννοια εντελώς διαφορετική από αυτήν, που πραγματικά έχουν, με το πρόσχημα, ότι δήθεν υποκρύπτουν «*αλήθειες*» για τους γνώστες-γνωστικούς... Μολονότι η αναγωγή, ειδικά της Παλαιάς Διαθήκης, ανακάλυψε δρόμους για την άνοδο στο όρος της πνευματικής ζωής κι ανιχνεύει τα «*ίχνη του ποιμνίου*» (ΑΣΜ. ΑΣΜ. 1[Α]:8), εν τούτοις οι αλληγορικές ερμηνείες, όχι μόνο δεν έλυσαν κανένα πνευματικό πρόβλημα αλλά και δυσχέραναν τη λύση των πρακτικών ζητημάτων. Δεν είναι, λοιπόν, παράδοξο, ότι η Αρχαία Εκκλησία κατέκρινε και καταπολέμησε την αλληγορία, καταδικάζοντας τους θεολογικούς ακροβατισμούς του Ωριγένη ως αιρετικούς.

Ο Βασίλειος Καισαρείας και ο Γρηγόριος Ναζιανζηνός έφτιαξαν ένα απάνθισμα των υγιών θέσεων του Ωριγένη, ονόματι «*Φιλοκαλία*», προσπαθώντας να χωρίσουν την ήρα από το σιτάρι. Άλλοι, όμως, όπως ο Μεθόδιος, ο Επιφάνιος, ο Ιερώνυμος, οι μοναχοί της ερήμου και λοιποί, δεν δέχθηκαν καμιά ανοχή.

Η στάση τους αυτή είναι εύλογη καθώς οι Χριστιανοφιλόσοφοι,μίλησαν για μετεμψύχωση, για παγκόσμια σωτηρία, έβγαλαν την κόλαση ανύπαρκτη διότι δεν ήταν λογικό ο Θεός της αγάπης να έχει κόλαση και τον Λόγο, την Αιώνια ζωή «*ήτις ήτο παρά τω Πατρί*» (1 ΙΩΑΝ., 1[Α]:2) ξέχωρη και κατώτερη από τον Πατέρα, διότι δεν μπορεί στην θεότητα σύμφωνα με την φιλοσοφία, να υπάρχουν δύο αγέννητα ...

-VI-

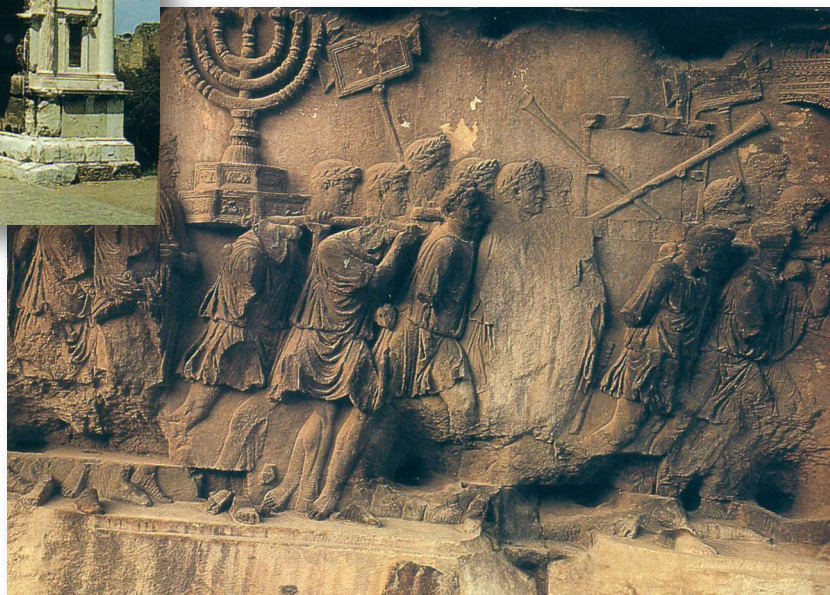
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΧΑΡΙΤΗΣ ΤΗΣ
ΜΕΤΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
(33-233 μ.Χ.)

Παγκόσμιος χάρτης Μεταποστολικής Εκκλησίας

Πάνω : Η αψίδα του Τίτου που χτίσθηκε στη Ρώμη σε ανάμνηση της καταστροφής της Ιερουσαλήμ το 70 μ.Χ.
Κάτω : Τμήμα αναπαράστασης των λαφύρων του ναού του Σολομώντα. Στο πλάνο εμφανώς αναγνωρίζεται η εφτάφωτη λυχνία.

-VII-

Η δημιουργία του Κανόνα της Καινής Διαθήκης και οι Αποστολικοί Πατέρες συμπληρωμένος και επαυξημένος από τα έργα του Τερτυλλιανού.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ - ΙΣΡΑΗΛ

Τυπογραφεία:
Α. Χονδρορίζος
Μαραθωνομάχων 51,
Αθήνα 10441
210 - 5126233